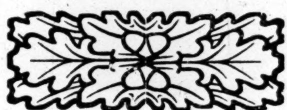
Kristigs Wehstnesis

Ilustrets Latwijas garigas atmodas mehneschrakfts.

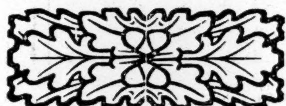
Redaktors-isdewejs W. Fetlers.

13. gada gahjums. Aprilis 1926. Nr. 4.

Pee rokas nem un
wadi,
Man palihdsi,
Lihds beigsees mani
gadi
Un muhschigi.
Eet nespehju bes Tewis
Ne soliti,
Kungs, zelu wisâs
weetâs
Man pasaki.

2. Ar schehlastibu pildi
Man sirsninu,
Lai preekos ta un beh-
dâs
Tew klausitu.
Taws wahjais behrns
pee Tewis
Grib peeglaustees,
Pee Tawas rokas
weenmehr
Tik turetees.

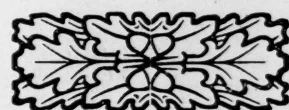

„Neweens tos neisraus no Manas rokas."

Jesus.

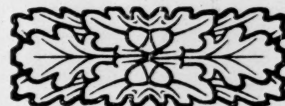
Pee rokas nem un wadi...

3. Ja Tewi nesajustu
Sew tuwumâ,
Tu tatschu nepeekustu
Nahkt paligâ.
Pee rokas nem un
wadi,
Man palihdsi,
Lihds beigsees mani
gadi
Un muhschigi.

Ja juhs netopat kà behrni, tad juhs nenahkseet debesu walstibâ. Mat. 18, 3.

Pee rokas nem un wadi...

Schi gada 7. martâ pagahja **Julijas von Hausmann**, augschejàs popularàs dseesmas sazeretajas 100 gadu dsimschanas deena. Dsejneeze dsimusi Rigâ, bet behrnibu pawadijusi Jelgawâ, kur winas tehws bij gimnasijas wirsskolotajs. No 18. dsihwibas gada wina apm. 15 g. nodarbojusees kà skolotaja Kursemê un Kreewijâ. 1861—1879. g. mahz. G. Knaks, Berlinê, isdewa winas wahzu walodâ dsejotàs dseesmas 4 krahj., sem wirsrakſta „Maijpukites" (anonimi), un tikai wehlak sazeretajas wahrds kluwa sinams. Plaschu peekrischann eeguwusi min. „Pee rokas nem un wadi". Gadu desmitus ta eepreezinajusi daudsus behdigos; ta skanejusi daschâ labâ dsimschanas deenâ, laulibâs un pee mireja gultas. Leelais kirurgs, **Ernsts von Bergmaus** (no Baltijas), 1907. g. martâ leekotees us operazijas galda, no kura winam wairs nebij lemts peezeltees, skanâ balsî luhdsa: „Pee rokas nem un wadi..." Us pehdejo dusas weetu winu iswadija ar schis dseesmas skanam. Ta wairakkahrtigi tulkota latwiski, kà ari kreewu u. z. walodâs. Augschejà glesna dabujama us pastkartes 10 sant. gab., Derigu Rakstu Apgahdê, L. Meesneeku eelâ 4, jeb: pasta kastite 679, Rigâ.

Isnahkuschas un no Derigu Rakstu Apgahdes dabujamas skaistas

„Mahju swehtibas.“

„Mahju Swehtibas“ ir pantini iſ Bibeles waj ziti pamahzoschi pantini, kuri ir patihkami turet sawâ istabâ pee ſeenas, lihdſ ar fotografijam un bildem.

„Mahju Swehtibas“ greſno dſihwokli un ir par swehtibu teem, kas tâs laſa.

„Mahju Swehtibas“ dabujamas uſ daſchadu krahſu kartona, kâ ari bronſetas, wezâ un jaunâ ortografijâ.

Serija Nr. 1.

Leelâ formata ſerija ſatur ſekoſchas pantinas:

№ 1. Ja mehs ſawus grehkus iſſuhdſam, tad Winſch ir uſtizigs un taiſns, ka Winſch mums grehkus peedod. 1 Jahn. 1:9.

„ 2. Juhs dabuſeet ſpehku, kad tas Swehtais Gars pahr jums buhs nahzis. Ap. d. 1:8.

„ 3. Eſeet preezigi un lihgſmi, jo juhſu alga ir leela debeſis. Mat. 5:12.

„ 4. Es dſimtenê dſimu preekſch paſaules,
Bet uſ Golgatas preekſch muhſchibas.
Un preekſch tehwijas buhtu miris es,
Ja nedſihwotu no Golgatas. **W. F.**

„ 5. Es un mans nams, mehs kalpoſim tam Kungam. Joſ. 24:15.

„ 6. Wiſi, kas deewbijigi grib dſihwot eekſch Jeſus Kriſtus, taps wajati. 2 Tim. 3:12.

Schis **makſâ 40 ſantimu** gabalâ, bronſetas 50 ſant. Paſta ſuhtijums: 1 gab. 4 ſant., 2—4 gab. 8 ſant.

Serija Nr. 2.

Maſâ formata ſerija ſatur ſekoſchas pantinas:

№ 1. Swehtigi tee garâ nabagi, jo debeſu walſtiba wineem peeder. Mat. 5:3.

„ 2. Swehtigi tee, kam behdas, jo tee taps eepreezinati. Mat. 5:4.

„ 3. Swehtigi tee lehnprahtigee, jo tee to ſemi eemantos. Mat. 5:5.

„ 4. Swehtigi tee, kas iſſalkuſchi un kam ſlahpſt pehz taiſnibas, jo tee taps peepilditi. Mat. 5:6.

„ 5. Swehtigi tee ſirdsſchehligee, jo tee ſchehlaſtibu dabûs. Mat. 5:7.

„ 6. Swehtigi tee ſirdsſchkihſtee, jo tee Deewu redſês. Mat. 5:8.

„ 7. Swehtigi tee, kas meeru tur, jo tee taps ſaukti Deewa behrni. Mat. 5:9.

„ 8. Swehtigi tee, kas taiſnibas dehl wajati, jo debeſu walſtiba wineem peeder. Mat. 5:10.

„ 9. Swehtigi juhs eſat, ja Manis dehl juhs lamâ un wajâ, un wiſu launu no jums runâ melodami. Mat. 5:11.

„ 10. „Taws grehks tewi atradis!“ 4 Moſ. 32:23.

„ 11. Kas eeſahkts ir beſ mihleſtibas,
Tam naw nekahdas paſtahwibas;
Tas pihſchlos, drupâs pahrwerſchas,
Bet mihleſtiba nebeidſas. **W. F.**

„ 12. Kur tu pawadiſi muhſchibu?

„ 13. Ja kur zilweks maldas druhms un weentulis,
Nahkt pee gaiſmas ſaldas eſi palihdſigs!
Zelâ kaiſi winam ſmaidus, gawiles,
Preeku nabadſinam Jeſus wahrdâ nes!

„ 14. Kad es peeſauzu . . . Tu dewi manai dwehſelei droſchibu un ſpehku. Daw. dſ. 138:3.

Schis **makſâ 20 ſantimu** gabalâ, bronſetas 30 ſant. Suhtijums: 1—2 gab. 4 ſant., 3—4 gab. 6 ſant., 10 gab. 10 ſant.

Bibelê un dſeeſmu grahmatâ eeleekamâs ſihmes.

Serija Nr. 1.

Leelakâs:

№ 1. „Jeſus Kriſtus muhſu wadons.“

„ 2. Jeſus zeeta kluſu. Mat. 26:63.

„ 3. Ta Kunga noſlehpums ir pee teem, kas Winu bihſtas, un Wina deriba teem dod ſapraſchanu. Daw. dſ. 25:14.

„ 4. Gaidi uſ to Kungu un ſargi Wina zelu, tad Winſch tewi paaugſtinâs. Daw. dſ. 37:34.

Makſâ 10 un 14 ſant. gabalâ, ar peeſuhtiſchanu pa paſtu 4 ſant. dahrgak, 15 gab. ſuht. 10 ſant.

Serija Nr. 2.

Maſakâs:

№ 1. Deews ir mihleſtiba. 1 Jahna 4:16.

„ 2. Kalpojeet tam Kungam ar preeku. Daw. dſ. 100:2.

„ 3. Mana dwehſele ilgojas, Kungs, pehz Tewis. Daw. dſ. 25:1.

„ 4. Taws wahrds ir gaiſchums uſ maneem zeleem. Daw. dſ. 119:105.

„ 5. Es pahrdomaju Tawas pawehles un nemu wehrâ Tawus zelus. Daw. dſ. 119:5.

„ 6. „Dari gaiſchu ſawu ſtuhriti.“

Makſâ 6 un 8 ſant. gabalâ, ar peeſuht. 4 ſant. wairak. 50 gab. ſuhtij. 10 ſant.

Peeſuhtiſchana pa paſtu makſâ ihpaſchi. Teem, kuri paſuhta „Mahju Swehtibas“ un „Bibeles Sihmes“ ne maſak, kâ par 5 lati, par paſta iſdewumeem naw jamakſâ. Pee paſuhtijumeem peeteek ja wehſtulê uſrahda ſerijas un ſeriju numurus, par peem.: Mahj. ſweht. Ser. 1. Nr. 2. — 10 ekſ. Jeb atkal: Bibeles ſihmes, Ser. 2. Nr. 3 — 5 ekſ. u. t. t.

Wiſus paſuhtijumus war adreſet ſekoſchi:

Derigu Rakstu Apgahdei, Leelâ Meeſneeku eelâ 4, Rigâ jeb Paſta kaſt. 679, Rigâ.

Makſu par maſakeem paſuhtijumeem war ari peeſuhtit paſtmarkâs.

Naudu war eemakſat ari wiſâs Latwijas paſta nodalâs uſ tekoſchu rehkinu № 19, Rigâ.

Rigas leelâs draudſes, Mateus, Golgatas un Agenskalna, uſ nupat Rigâ notikuſchâs 31 draudſes apſpreedes wehleſchanos, nolehmuſchas eeluhgt nahkoſcho **kongreſu** Rigâ, lai tas wiſâm draudſem weeglaki buhtu pee-eetams, un lai daudſeem delegateem nebuhtu mehrojams diwkahrt tahlſch un dahrgs zelſch, brauzot waj nu uſ Leepajas waj Wentſpils puſi. Rigas draudſes nolehmuſchas ari paſchas peedalitees kongreſâ.

Wehſtulneeks.

K. E., Daugawpili. Schim numuram Juhſu rakſts peenahza par wehlu. Leetoſim wiſadâ ſinâ nahkoſchâ reiſâ kopâ ar bildi. Pateizamees. Sweikas br. A. E.

Wiſeem draugeem. Seedojumus zeram ſahkt kwitet nahkoſchâ numurâ. Lihdſ ſchim telpu truhkuma dehl tas aiſkawets.

Kristigs Wehstnesis

Iluſtrets Latwijas garigas atmodas mehneſchrakſts.

Redaktors=iſdewejs W. Fetlers.

Redakzija un ekſpedizija: Rigâ, Lahtſchplehſcha eelâ 117. Tahlr. 63=91. Telegr.=adr.: Rumission, Riga. Wiſas wehſtules un naudas ſuhtijumus luhdſ adreſet: „Kriſtigs Wehſtneſis“, Paſta ka=tite 679, Rigâ. — Abonentu makſa: 6 lati gadâ. Ahrſemês: 1½ dolari. Latwijâ naudas ſuhtijumus war iſdarit katrâ paſta ſtazijâ uſ „Kr. W.“ paſta tekoſcha rehkina Nr. 19, Rigâ

„Kristigs Vestnesis“, a Lettish Religious Monthly. Publisher and Editor: William Fetler. Postal addr.: Pasta kaste 679. Riga Latvia. — Telephone: 63-91. Cable-address: Rumission Riga.

13. gada gahjums. Aprilis 1926. Nr. 4.

W. Snikera

Tas peepildits!

Tas peepildits! Skan Kriſtus uſwaroſchà balſs
Un paradiſes paſaudeto laimi wehſta:
Nu grehzineeka bahrgam lahſta rakſtam gals,
Jo Kriſtus nahwê ſmagà grehka waina dſehſta.

Tas peepildits! Ir wezà tſchuhſka—ſatans ſamihdits,
Jo Kriſtus nahwes kapâ aprakta ta wara. . .
Pàr zilwezi ir auſis ſwehtlaimibas ſpoſchais rihts —
Muhs Kriſtus uſwara par Deewa behrneem dara.

Tas peepildits! Skan gadu ſimteneem ſchi preeka wehſts;
Ta debeſs laimi miljoneem jau atneſuſi.
Daudſ atpeſtito gawile: „Mums grehku parahds dſehſts
Un ſirds ir peſtiſchanas laimi mantojuſi.“

Tas peepildits! Juhs atpeſtitee, ſauzeet Kriſtum lihdſ!
Lai tahlu atbalſo ſchi wehſts pa paſauls ehku,
Ka miljoneem wehl uſauſt peſtiſchanas rihts
Un apgehrbti tee top ar Pateeſibas Gara ſpehku.

Tas peepildits! — Mans draugs, waj ſirds tew gawilè?
Waj Kriſtus nahwê atradi tu dſihwibs rotu?
Waj pàr it wiſu, kas ir dahrgs un jauks ſchai paſaulê,
Tu juhti ſewi brihniſchkigak apbalwotu? . .

Winſch muhſu pahrkahpumu dehl eewainots . . .

Sprediki un runas.

„Swehtigi tee sirdsschkihstee, jo tee Deewu redsès.“

(Mat. 5: 8)

Mahz. **W. Fetlera** runa Swehtischanàs Sacimâ, Rigâ, 13. martâ sch. g. Atmodas namâ.

Saihsinati usrakstijusi M. Jaunosol.

Nemsim schodeen daschas pamahzibas no wahrdeem, kurus Jesus reis runaja. Kalna sprediķis naw domats preeksch pasaules laudim, jo mehs lasam: „Bet kad winsch tos laudis redseja, tad winsch uskahpa us kalna un apsehdàs un wina mahzekli pee wina peestahjàs, un sawu muti atdarijis, Winsch tos mahzija un sazija: „Swehtigi tee sirdsschkihstee, jo tee Deewu re sès.“

„Winsch apsehdàs un Wina mahzekli pee Wina peestahjàs.“ Te redsam peepildamees wahrdus, ko kehninsch Dawids sawà laikâ sazija: „Kungs, kas mahjos Tawâ dsihwokli un kas dsihwos us Tawa swehtâ kalna? Kas beswainigi staigà un taisnibu dara un pateesibu runà no sirds dibena; kas ar sawu mehli zitu neaprunà, sawam tuwakam launa nedara un nezel kauna walodu pret sawu tuwaku“ (Daw. ds. 15 : 1 — 3).

Tas Kungs Jesus bija us kalna ar saweem mahzekleem un mahzija, ka wineem wajaga buht swehteem un swehtigeem. Schoreis gribu sewischki pastrihpot Jesus wahrdus: „Swehtigi tee sirdsschkihstee, jo tee Deewu redsès.“ Man leekas, ka schee wahrdi ir zentrs wisam pahrejam. Deews usluhko zilweka sirdi. Daudf laudis war peenemt swehtu masku un kà swehti israhdi tees lauschu preekschâ, bet tahdi swehtee Deewu neredsès; jo „swehtigi tee sirdsschkihstee, jo tee Deewu redsès“. Juhs warat dsihwot Latwijas walsti un tomehr presidentu neredset; juhs warat no kahda kehnina sanemt kahdu dahwanu waj manifestu un tomehr paschu to kehninu neredset. Sche muhsu preekschâ tas augstakais — kehninu Kehninsch; kas gan war skatit Wina waigu? „Swehtigi tee sirdsschkihstee, jo tee Deewu redsès.“ Kalna sprediķi ir wehl ziti apsolijumi, kuri saweenoti ar swehtigumu. „Swehtigi tee, kas meeru tur, jo tee taps saukti Deewa behrni.“ Man ir pahrleeziba, ka neweens newar meeru turet, ja tas naw Deewu redsejis. Ir daschi tizigee, kuri netur meeru; tee naw Deewu redsejuschi un ari neredf, jo teem naw schkihstas sirdis. Parahdi man brahli jeb mahsu, kuri meeru netur, un es jums parahdischu zilweku, kuram naw schkihsta sirds.

Mana personigà wehleschanàs ir weenumehr eet meerigi sawu zelu; teikt, kà reis sazija Abraams us Latu: „Ja tu gribi pa kreiso roku, tad es gribu pa labo; bet ja tu gribi pa labo roku, tad es eeschu pa kreiso.“ Deews ir meera Deews. Tas wehl naw meera zelsch, kad laudis sateekas un schà tà israunajas. Zilweks, kas Deewu redf; kas ir nahzis sakarâ ar debesu Tehwu, nemas zitadi newar, ka meeru turet. Tahdu zilweku starpâ nekad nebuhs str hdus. Naw strihdum weetas tur, kur Jesus sehsch pee galda un ja Jesus sehsch us sirds trona, tad tahdâ sirdi ari nebuhs weetas strihdum un tahda zilweka dsihwe buhs bes strihdus un launuma. Newar buht swehtits garigs strahdneeks, ja sirdî naw meers un ja sirds naw pilnigi schkihsta Deewa preekschâ. Katrs ir tikai zilweks un beeschi ween tam usbruks kahrdinaschanas: gan kà leeli wilki waj plehsigi tihgeri tuwosees schee nemeera zehleji, rupjee grehki; bet ar teem daudsreis ir weeglak galâ tikt, nekà ar tàm masàm lapsam, kuras noposta dwehseles meeru. Brahleem un mahsam daudsreis nebuhs weegli poturet pilnigu meeru sawâ fabrikâ, darbnizâ waj gimenê, kur warbuht jadsird daschadi nepateesi pahrmetumi un apwainojumi. Ja, tas nebuhs weegli, bet ne neeespehjami, jo „tas meera Deews satreeks to satanu.“ Winsch ir muhsu meers un uswara. Ja Winsch, tas meera Kehninsch, waldis tawâ dsihwê, tad Winsch, ne tu, bet Winsch aisdsihs un uswarès wisus tawus nemeera zehlonus; un meera atmosfera buhs tawâ sirdi un dsihwê. Kas pasaudè meeru, tas ari pasaudè garigo spehku.

„Tas Deewa meers, kas augstaks nekà wisa sapraschana, tas pasargàs juhsu sirdis un juhsu domas eeksch Kristus Jesus.“ Wilip. 4 : 7. Tas wahrds „pasargàs“ pamattekstâ nosihmè itkà kad garnisons apsargâ. Meers pasargàs muhsu sirdis un domas, ja eeksch ta paliksim. Ir daudf laudis, kuri nekà nesin no Deewa meera un tee ir nelaimigakee zilweki pasaulê. Deewa behrni, kuri naw Deewu redsejuschi, newar meeru turet. Waj tew ir schkihsta sirds? Waj tu sini, kas tas ir — schkihsta sirds? Tu wari buht sanehmis grehku peedoschanu, un tomehr tew war buht neschkihsta sirds.

Ja behrns pehz leetus iseet ahrâ, mahte waj tehws to pamahza: „Dehlin, ej god'gi, ka nenosmehrè sawas jaunàs baltàs drehbes!“ Behrns atbild: „Labi, papin, es neeeschu dublos.“ Behrns spehlejas pa lauku, winam peemirstas tehwa brihdinajums, winsch pakluhp dublos, un jaunàs drehbes nu ir notaschkitas netihras. Tehws, to redsedams, dehlu sauz pee sewis, lai pahrmahzitu. Behrns saka: „Papin, es to nekad wairs nedarischu. . .“ Daschi noschehlo grehkus pehz katolu weida, lai pehz tam grehkotu atkal. Deewa wahrds tomehr noteikti saka: „Kas sadsis, tam wairs nebuhs sagt u. t. t.“ Tikai ta ir pareisa grehku suhdseschana, ja grehkus issuhdf un tos ari atstahj. Kad tehws, kà jau mineju, gribeja dehlu pahrmahzit un to sauza pee sewis, masais nahza gauschàm asaram raudadams: „Tehws, es to nekad wairs nedarischu.“ Tehws redsedams behrna pasemigo un sagrausto sirdi, saka: „Labi, es tew peedodu.“

Ja kahds brahlis jeb mahsa newar noschehlot sawus grehkus, sawu netaisnibu, tas ir palizis akls un atkahpees no schehlastibas. Schee laudis ir us loti behdiga zela. Zilweks, kas no schehlastibas atkahpees, war pasaudet us wiseem laikeem Deewa schehlastibu un aiseet muhschigâ pasuschanâ. Par tahdeem laudim ir sazits: „Wai teem, jo tee ir gahjuschi us Kaina zelu un pelnas dehl eegahsuschees Bileama aloschanâ un ir nomaitati Korus pretirunaschanâ (Judas 1, 11).

Behdigi, ka daudf zilweki naudas dehl teek apstulboti; zaur selta brillem wisas leetas parahdas pahrwehrstâ weidâ. Zik daudf zilweki naudas dehl noeet no pateesibas zela un tad sahkas pretirunaschanas, naw harmonijas; nauda newar zilweku laimigu darit, bet weenigi Deewa swehtà pateesiba, kas ir usrakstita Deewa wahrdâ. Laimes awots ir Deews, ne selts.

Tee ari bij tizigi laudis, par kureem Juda saka: „Schee ir gahnekli pee juhsu mihlestibas meelasteem, kopâ plihtedami un bes bijaschanas barodamees; padebeschi bes uhdens, wehju mehtati, kaili, neaugligi, diwkahrt nomiruschi, issaknoti koki“ (Judas 1, 12).

Pasaulê daudf zilweku, kuri sauzas kristigee, pulzejas kopâ un tomehr tee nekad naw pateesi grehkus noschehlojuschi un atstahjuschi, un ari ziteem to nemahza. Padebeschi bes uhdens, waj uguns kurs us papira ussihmeis, bes pateesas uguns — teem weenada nosihme.

Welns wisu taisa pakal; tam nemas naw pateesibas uguns, bet winsch nem un uskrahso us papira tahdu paschu uguni; starpiba tikai ta, ka neihstà uguns nedeg un nesilda. „Diwkahrt nomiruschi“ ir tee, kuri atgreeschees, nahkuschi draudsê un tad no jauna sahkuschi eet launus zelus. Ir breesmigi buht diwkahrt miruscham. „Tew ir tas wahrds, ka tu dsihwo, bet tu esi miris“ (Jahna par. 3, 1).

Agrak, brahli un mahsas, zik swarigas ir swehtischanàs sapulzes, kur kopigi sawas sirdis pahrmeklejam un atsakam wisam, kas nestahw sakarâ ar Deewa swehto wahrdu, noleekam katru grehku un netaisnibu un mantojam jaunus spehkus, jaunas swehtibas no ta Kunga. Ja mehs esam weenprahtigi sawâ starpâ, tad Deews war muhs swehtit.

Toreis ari sasauzàm swehtischanàs sapulzes. Deews swehtija — ar katru sapulzi uhdens zehlàs. Pehz diwàm deenam Deews dewa warenas swehtibu straumes. Mehs nepeelaidàm neko, kas waretu meeru trauzet. Zik dauds Deewa swehtibas naw saudetas zaur nemeeru Deewa behrnu widû. Laudis, kas negrib peedot un meeru turet, ir tee, par kureem rakstits: „Diwkahrt nomiruschi“. Warbuht scheit juhsu starpâ ari ir tahdi laudis? Diwkahrt nomiruschi: nomiruschi wispirms Deewa schehlastibai un otrkahrt Swehta Gara swaidischanas spehkam no augscheenes. Wehl tahlak Judas grahmatâ lasam: „issaknoti koki“, tas ir tahdi koki, kuri ir gan eestahditi, bet tad sahkuschi niht un tapuschi issaknoti. Ja paliksim eeksch Jesus, ta pateesâ wihna koka, ja nepahrtraukti Swehtâ Gara straumes pluhdis eeksch mums un dos dsihwibu, tad muhsu garigo koku nekahdas wehtras newarès issaknot. Deews neweenu leetu nedara nelaikâ; kad wajadsigs augleem parahditees, tad tee ari tur buhs.

Kà tas noteek, ka topam issaknoti? Pee ta nemas dauds naw wajadsigs. Peeteek, ja tu sawâ sirdi eelaid ruhktumu, grehku, kaut to wismasako, tad taws garigais koks, kà no tahrpa grausts, sahks pamasam niht, lihds beidsot tas no wehja apgahsts, pawisam issaknosees. Eesahkumam peeteek, ka tu sahz aisstahwet grehku. Nebuhs ilgi, ka tu sahksi to mihlet un tas eenahks sirdî un wiss buhs pasaudets. Apustulis Jahnis saka: „Ja kas sawu brahli nemihê, tas ar slepkawa“. Ja tu newari sawu brahli mihlet, tad ari tu esi slepkawa. Ja zilweks ir grehkojis un winam tas no sirds ir schehl un winsch ar pateesu noschehloschanu war sazit: „Peedod man“, tad daudsreis tee leelakee eenaidneeki top par draugeem; wiss teek peedots un aismirsts. Pawisam zita leeta ir, ja zilweks dara nepareisi un netaisni un to negrib noschehlot, tahds ari nekahdu schehlastibu nedabùs: Deewa Gars no tahda zilweka atstahsees. Sauls bija no Deewa atkahpees; un Deews wairs winu newareja swehtit, nedz wina luhgschanas paklausit, tapehz ka Sauls nenahza ar pateesu noschehloschanu Deewa preekschâ. Tad notika kas breesmigs: Deewa Gars no Saula atstahjàs un launais gars pee wina peestahjàs. Turpreti Dawids mihleja Deewu no wisas sirds un tapehz Dawids wareja mihlet ari sawus eenaidneekus. Deewa Gars bija ar Dawidu. Kad Sauls mekleja Dawidu nokaut, ko Dawids darija? Dawids no sirds mihleja sawu eenaidneeku. Draugs, waj tu ari tà wari mihlet, ka no ta war pasiht, ka tu esi Kristus mahzeklis? Kad Sauls bija miris, ko darija Dawids? Daschs warbuht domàs, ka tagad gan Dawids buhs laimigs, ka wina leelakais eenaidneeks, kursch mekleja wina dsihwibu, ir miris. Kad Dawids to dabuja sinat, mehs lasam, ka winsch saplehsa sawas drehbes un gauschi raudaja . . . Tas ir pateess kristigajums, ta ir pateesa mihlestiba.

Schkihsta sirds nepatur sewî grehku, ta ir katrâ brihdî gatawa noschehlot katru nepateesibu un peedot.

Minetais sehns bija noschehlojis grehkus, tehws tam bija peedewis; tomehr wina swahrzini wehl bija netihri. Tàpat mehs nahkam pee Deewa; Winsch peedod; un tomehr sirds war palikt neschkihsta, ja mehs wisu sawu sirdi gluschi neatdodam Jesum preeksch pilnigas noschkihstischanas.

Sche mana sirds! Tew, Deews, to atdodu,
Tew, kas to radijis.
„Ne pasaulei, bet Man to dodi tu“! —
Tà tu man sazijis.
Scho upuri, Kungs, mihlestibâ
Tew nesu, dodu ustizibâ:
Sche mana sirds! Sche mana sirds!

„Mans dehls. Mana meita, dod Man tawu sirdi“! saka tas Kungs. Waj wisi no jums to saprot, kas ir Jesum atdot sirdi pilnigi un gluschi? Ja Jesus gaischi un skaidri saka: „Dod man tawu sirdi!“ tad tas tà ari ir jasaprot; wezà, meesigà sirds ir jaatdod Jesum un no Wina jasanem jaunu sirdi.

"Un Es teem doschu weenadu sirdi un Es jums doschu jaunu garu, un atnemschu to akmina sirdi no winu meesam un teem doschu meesigu sirdi" (Ezekiela 11, 19). Neweens newar isnemt sirdi no kruhtim un palikt dsihws; ja sirds ir isnemta, tad dsihwe isbeidsas. Ja mehs wezo sirdi atdodam, tad lihds ar to nomirstam wezai dsihwei. Ja tu neesi miris wezai pasauligai dsihwei, tad tu neesi sawu sirdi atdewis Jesum. Deews nekad nedod atpakal to paschu wezo sirdi. Apustulis Pawils sazija: „Es mirstu ikdeenas . . .“ „Mehs arween ta Kunga Jesus mirschanu wisur nesam lihds sawàs meesàs, lai ari Jesus dsihwiba muhsu meesàs parahdas“ (2 Korint. 4, 10). Tikai mirstot wezai dsihwei waram nahkt pee jaunas laimigas dsihwes ar Jesu Kristu. „Tas muhsu grehkus pats ir nesis sawâ meesâ pee koka, ka mehs, no grehkeem walâ tikuschi, taisnibai dsihwotu; zaur Wina bruhzem juhs esat dseedinati“ (1 Pet. 2, 24).

Lihds ar Jesu jatop apraktai wezai sirdij. Un kà Jesus treschâ deenâ zehlàs augschâ, tà mums jazelas augschâ preeksch jaunas dsihwes. Tawa wezà sirds ir aprakta lihds ar Jesu. Kà pee ta nahkt, lai tiktu walâ no wezàs sirds? Ir tikai weens zelsch, un tas ir ti-

zibas zelsch. Tu wari semotees sawa debesu Tehwa preekschâ un sazit: „Tehws, es schodeen sawu wezo grehzigo sirdi atdodu Tewim; es nekad to wairs negribu nemt atpakal. Kungs, siti Tu to krustâ, lai ta nezelas augschâ un dod man jaunu, schkihstu un laimigu sirdi!“ Ja tu to no sirds wehlesees, tas Kungs to dos; sanem to no ta Kunga tizibâ. Ja Jesus tew dos jaunu sirdi, tad Winsch ari ruhpesees un palihdsès paturet to swehtu un tihru. Deews war dot spehku tikai preeksch swehtas dsihwes; tew atleek tikai ustizetees Wina wadidamai rokai. Kad kartupelus eestahda semê, neesmu redsejis, ka pehz kahdàm deenam kahds eetu tos usrakt, lai skatitos, waj tee ir auguschi waj ne. Neesmu ari redsejis, ka lauzineeks, eesehjis rudsus, pehz daschàm deenam eetu tos art laukâ, lai redsetu, kâ tee aug. Ja Deewa daba ir eesehta tawâ sirdi, tad ari tihri dabigi, ka ta augs un parahdisees augli.

Ja atdodam Jesum Kristum sirdi, ja lihds ar Winu mirstam, tad lihds ar Winu ari dsihwosim. Ja tu lihds ar Jesu esi nahwê gahjis, tad tu ari wari luhgt pehz schkihstas sirds un tu to dabusi. Ja ar Jesu mirstam, tad lihds ar Winu ari zelamees augscham.

Ir tizigajee, kuri domâ, ka no wezàs grehzigàs sirds ir jaatswabinajas pamasam; to us reisi jau newarot pahrmainit. Mans draugs, tu to newari, bet Deews war. Ja tabakas smehketajs saka: „Es pamasam atstahschu smehkeschanu; agrak es smehkeju 100 papirosus, tagad es smehkeschu tikai 95, pehz tam 80, u. t. t.“ — es jums saku: tahds zilweks nekad netiks walâ no tabakas waras. Tas tà ir, bet Deews tà nestrahdà. Jauno pilnigo sirdi jasanem us reisi, newis pa druszinai. Dsirdot schos wahrdus, tu wari saukt us Deewu tizibâ un Winsch schini paschâ brihdi tewi atswabinàs no grehka un dos jaunu sirdi, kura wairs negribès grehkot. Tikai zaur tizibu mehs eeejam garigajâ Kanaanâ, kur peens un medus tek. „Kureem tad Winsch ir swehrejis, ka teem nebuhs eeeet Wina dusêschanâ, ja ne teem, kas bijuschi nepaklausigi? Un mehs redsam, ka tee naw warejuschi eeeet netizibas dehl“ (Ebr. 3, 19).

Pilniga nodoschanàs Jesum naw juhtu, bet apsinas leeta. „Sche mana sirds, tew, Deews, to atdodu...“ Kad tu to esi sazijis, tad saki ari, ka tu tizi Deewa apsolischanam un ka tu tizibâ peenem to, ko Deews dod.

Kad Kehninsch taisija kahsas sawam dehlam un lika saaizinat wisadus kroplus, ti lus un nabagus, tad sanahza leels pulks scho dsihwes pabehrnu. Tur wini sastahjàs pee Kehnina pils, pagalmâ. Isnahza sulaini gresnàs drehbès un aizinaja wisus nahkt eekschâ. Daschi skatas apkahrt un brihnas, waj nu eet, waj ne? Beidsot tomehr tee eeeet. Sulaini teem dod jaunas drehbes, un laipni tos usaizina pahrgehrbtees. Kahds nabags nowilzis wezas skrandas, uswelk jauno apgehrbu, bet kahjas tam wehl apautas ar wezeem noplihsuscheem sahbakeem. Kad sulainis grib noaut wina wezos sahbakus, winsch teiz: „Tà jau nu gan newar! Tas par daudz! Jaunas drehbes un wehl jauni sahbaki...“ Waj schis nabags naw smeekligs? Kâ tas issktatas, ka winsch apwilzis kehnischkigas drehbes un kahjàs wezas saplihsuschas tupeles!? Tahdi ir daudz tizigee, kâ schis nabags. Kad tee no Deewa sanehmuschi weenu leetu, tee sahk atsazitees no pahrejàm un nekas naw noschehlojamaks par kristigo, kursch ar weenu kahju stahw Deewa walstibâ un ar otru pasaulê. Tas Kungs saka: „Redsi, wisu Es daru jaunu“ (Par. 21, 5).

Tas Kungs nedod druszinas, bet Winsch saka: „Redsi, wisu Es daru jaunu,“ no galwas lihds papescheem. Ja kahdam kehninam, kas dsihwo semes wirsû, war tizet, tad muhsu Deewam war wehl wairak tizet, jo Winsch ir wisu kehninu Kehninsch un wisu kungu Kungs. Tapehz, draugs, nahz pee Jesus, noleez wisas sawas skrandas, sawu paschtaisnibu, sawu paschislaboschanos. Winsch wisu daris jaunu. Zik tahlu tu ari nebuhtu nomaldijees, zik netihrs un noskrandis tu ari nebuhtu, Jesus schodeen tew grib dot wisu jaunu. Nahz pee Wina, ustizees Winam! (Dseed: Atmodas dseesmàs Nr. 98).

Nahz pee Deewa ar sawu wezo neschkihsto sirdi un saki, kâ sazija pasuduschais dehls: . „Peedodi, Tehws, peedodi, Tehws, esmu grehkojis!“ . . . Un tas isnahkums buhs schis: „Kahda laime, kahdi preeki walda tagad tehwa namâ gresnajâ, — skrandu ubags usnemts tehwa namâ lepnajâ.“ „Redsi, Es wisu daru jaunu.“ Schis apsolijums peeder ari tew, mans draugs. Wiss jauns, wiss jauns, tas ir tas, ko newar sinatne, mahksla, ne ziti kahdi zilwezigi lihdsekli, bet ko war tikai Jesus. Tikai Jesus weenigais wareja un war sazit wahrdus: „Man ir dota wisa wara debesis un wirs semes.“

Kas ir ta Kunga sauzeens Latwijai? Deews grib sew swehtus laudis. Deews grib, lai buhtu jaunekli un jaunawas, wihri un seewas, ar schkihstàm sirdim; laudis, kas pasemigi nahk Deewa preekschâ, noschehlo sawus grehkus, noleek wezàs sirdis un sanem no Deewa jaunas sirdis, schkihstitas Jesus Kristus asinis. „Swehtigi tee sirdsschkihstee, jo tee Deewu redsès.“ Kapehz tee sirdsschkihstee Deewu redsès? Tapehz, ka Deews buhs eeksch teem un ap teem. Debeschkiga gaisma sirdi, debeschkiga gaisma dsihwê un Deewa klahtniba wisàs weetàs; tas ir brihnischkigs, jauks stahwoklis. Draugs, atsaki schodeen grehkam un wezai samaitatai dabai! Sanem jauno brihnischkigo sirdi! Esi waronis un droschsirdigi nostahjees pret grehku, un tu buhsi weens no laimigakeem zilwekeem pasaulê! „Ja tu tizesi, tad tu redsesi Deewa godibu!“ „Tas wisu eespehj, kas tiz.“

Enoks tizeja un winsch staigaja ar Deewu; Josuus tizeja un winsch eegahja Kanaanâ; Israela behrni tizeja un Jerikus muhri sagruwa; Peteris tizeja un staigaja pa uhdens wirsu. Paleez schai stiprâ tizibâ. Deews newar melot, Winsch ir ustizigs un taisns. „Ja juhs launi buhdami, sinat saweem behrneem dot labas dahwanas, waj jo wairak juhsu Tehws debesis nedos laba teem, kas winu luhdz? (Mat. 7, 11). „Tas wisu spehj, kas tiz.“ „Swehtigi tee sirdsschkihstee, jo tee Deewu redsès.“

Klusas sarunas par kalposchanu tam Kungam.

Personiga sastapschanàs ar Jesu — kalposchanas eesahkums.

S. D. Gordona. Tulk. M. Jaunosol.

Muhsu usskati mainas.

Skatotees us Jesu, wisa pasaule mums atklahjas zitadâ gaismâ. Wina apgaismoti mehs wisu sahkam redset Deewischkâ gaismâ. Waj juhs kahdreis behrnibâ neesat mehginajuschi skatitees us sauli, nemirkschkinot azis? Ilgi juhs to newarejat zeest, jo azis sahka sahpet, bet kad juhs azis nogreesat no saules un skatijatees apkahrt, tad wiss jums rahdijas zitadâ gaismâ un isskatâ. Wisa pasaule likas itka peeleeta ar saules gaismu un pat tee neglihtakee preekschmeti isskatijàs daudf skaistaki un labaki. Us ihsu laizinu wisa pasaule itka pahrweidojàs zaur scho weenu skateenu us sauli.

Kautkas tamlihdsigs noteek arî garigâ dsihwê. To paschu apustulis Pawils grib isteikt, kad winsch apraksta Jesus godibu, kura winam atspihdeja zelâ uf Damasku (Apustulu darbi 22, 11): „Un kad newareju redset ta leelà sposchuma dehl.“ Pawila agrakee ideali, godkahrigee, paschmihligee noluhki, asa, zeeta, besjuhtiga sirds, wiss itkâ issuda, isbahleja. Deewischkas gaismas stari tos apspihdeja un tee dabuja pawisam zitu isskatu un nokrahsu.

Man nahk prahtâ kahda poema, kuru reis lasiju. Amerikas deenwidu walstis pa kahdu zelu jahj jahtneeks. Skaidrâ oktobra deenâ, sehdedams us sawa sirga muguras, winsch bauda tihro gaisu pilneem malkeem un preezajas par jauko dabu wisapkahrt; te usreis kahda mescha stuhrî winsch peejahj pee wezas pussagruwuschas buhdinas. Durwis stahw wezenite—negereete. Daudsee gruhta darba gadi ir saleekuschi winas muguru, seja weenàs krunkâs, mati nosirmojuschi pawisam balti. Wezenites azis tomehr gaischi mirds, kâ swaigsnes pee tumschàm debesim. Jahtneeks jautri ussauz: „Sweika mahmin, ko tad tu sche weena dari; waj wairak neweens te nedsihwo?“ Wezenites azis eemirdsas wehl sposchak un wina preezigi atbild: „Tikai es un Jesus ar mani, mihlais kungs.“ Pehz scheem wahrdeem wiss palika klusu, us wezo buhdinu nolaidàs itkâ brihnischkigs sposchums un jahtneekam likas, ka kahds brihnischkigs tehls stahwetu blakus wezenitei un mihligi skatitos us winu—itkâ pats Deewa Dehls. Schis jahtneeks nekad newareja aismirst scho skatu, jo tas tikdaudf runaja us wina dwehseli. Schis skats winam teiza, ka laime eemantojama weenigi eeksch Jesus.

Zik nabaga, schaura un neeziga winam likas wisa pasaule, kad winsch peejahja pee buhdinas, bet kâ wina domas mainijàs, kad winsch dsirdeja un redseja to laimes pahrpilnibu, kura mirdseja wezàs negereetes azis. Schi wezenite bija eemantojusi to dahrgo dsihwes noslehpumu—buht laimigai; kurpreti winsch—bagats, gudrs un pasaules mihlets — nebija laimigs. Ihsta laime nahk tikai zaur muhsu personigu satikfmi ar Jesu. Klusâ mescha weentulibâ dsihwodama wezenite wisu sawu dsihwi bija sakopinajusi eeksch Jesus, sawa labâ Pestitaja; wiss launais un nihzigais bija tahlu prom no winas, jo Jesus deewischka klahtniba peepildija winas dsihwi, tâ ka zitam nekam nebija weetas. Ja mehs dsihwojam preeksch Jesus un ja us wisu skatamees ar Wina azim, tad mums dsihwê nekas naw par gruhtu. Wiss, ko mehs sastopam us ta dsihwes zela, kuru Winsch mums nospraudis, buhs gaischs un preezigs — tà weenkarschs mahju darbs, kâ ari sabeedriskais darbs jeb ari ja mums buhtu jaaiszelo un jadsihwo wisnelabwehligakos apstahklos. Personiga draudsiba un us Jesu wehrsts skats wisu padara gaischu un patihkamu.

Sarunaschanàs ar Jesu.

Mahzekli Andrejs un Jahnis neapmeerinajàs ar to ween, ka wini redseja Jesu, wineem slahpa wehl wairak — wini sahka runat ar Jesu. Jesus tos usaizinaja us sarunu, jo Winam tee bija wajadsigi. Jesus gribeja buht winu draugs un teem palihdset. Pehz pirmà sola wineem weegli bija eet tahlaki. Kad wini bija Jesu redsejuschi, wineem radàs wehleschanàs kautko wairak sinat par Jesu. Wini sarunajàs ar Jesu wairakas stundas no weetas. Spreeschot pehz ta, ko wini darija, kad bija beiguschi sarunu ar Jesu, mehs waram spreest, ka ta ir bijusi weena no eewehrojamakàm sarunam, kahdas war buht. Pehz schìs sarunas wini pilnigi nodewas Jesum. Jesus persona,Wina klahtniba un tàs sarunas eespaids peepildija wisu winu dsihwi. No ta laika wini sahka nemt wehrâ sewi un Leelo Mahzitaju Jesu un atstahja wisu, kas winu dsihwê nesaskaneja ar Jesu.

Wehlak schis draudsibas dehl, kurai pamats bij likts minetâ wakarâ, wineem daudf bija jazeesch, bet tas wiss teem likas tik neezigs, salihdsinot ar to, ko wini mantoja draudsibâ ar Jesu. Pee pirmàs sarunas ar Jesu usnemtee eespaidi nekad neisdsisa winu atminâ. Wehlak zaur scheem eespaideem daudsi tika westi pee Jesus. Wini nedarija neko, ko Jesus nebuhtu darijis un wisâs leetâs mekleja padomu no Wina. Wisâ dsihwê wini palika ustizigi labajam Skolotajam. Wairak kâ trihs gadus wini staigaja kopâ ar Jesu un kad Winsch wairs meesigi nebija winu widû, tad tee ar tahdu pat sirsnibu sekoja Wina preekschsihmei. Peeteek weena skata no scha leelà Skolotaja un Mahzitaja, lai mehs eedegtos ilgàs lasit Wina wahrdu un wairak, arweenu wairak par Winu sinat. No scha redses stahwokla tihri dabigi, ka mahzekli weenmehr gribeja buht pee Jesus un ar Winu sarunatees. Zilweku druhsmâ, klusâ weentulibâ, pee sawu peenahkumu ispildischanas, ikdeenischkâ darbâ dwehsele weenmehr sarunajas ar Jesu, klausas Wina balsi un daudsreis ir tik laimiga, ka ari luhpas newar zeest klusu un klusa pateiziba un luhgschana pazelas us debesim. Luhgschana eet kalposchanai papreekschu, un dara to jauku un patihkamu.

Tikai tahdai kalposchanai ir wehrtiba, kura zelas no personigas draudsibas ar Jesu.

Zitu aizinaschana pee Jesus.

Schee laudis tani wakarâ aisgahja no Jesus tikai ar to noluhku west ari zitus pee Jesus. Sarunajotees ar Jesu wini dabuja droschibu sarunatees ari ar ziteem par Jesu. Personiga satikfme ar Jesu bija winu kalposchanas eesahkums. Schai nodalâ mehs trihs reises sastopam wahrdu „atrod“. Andrejs pirmais atrod sawu brahli Peteri. Jesus atrod Wilipu, Wilips sawukahrt atkal atrod Natanaeli, kurâ naw wiltibas. Wahrdinsch „atrod“ loti nosihmigs, winsch mums atgahdina, ka ari zitus wajaga „meklet“ un west pee Jesus. Kad Andrejs redseja un dsirdeja Jesu runajam, tad Winsch pats sew teiza: „Ari Peterim wajaga redset un dsirdet scho brihnischko Zilweku.“ Waram eedomatees, ka winsch steigschus peezehlas un aisgahja pee sawa brahla, lai to westu pee Jesus. Winam pascham slahpa wehl wairak dsirdet no Jesus, bet winsch gribeja lai ari wina brahlis Peteris dabutu dsirdet brihnischkigas patee=

sibas. Katrâ sinâ ari Jahnis darija to paschu. — Peteri wajadseja usmeklet. Tapat ari leelako dalu no zilwekeem wajaga usmeklet, ja tos grib west pee Jesus. Peteris warbuht atradas pee kahda darba, pee kura tas bija saistijis wisu sawu usmanibu. Warbuht Andrejam wajadseja dauds puhles peelikt, lihds Peteris apnehmas winam lihdsi eet, bet slawa Deewam! winam to isdewàs dabut lihdsi. Andrejs neatkahpas no ta, ko bija apnehmees un winam preti stahwet bija deesgan gruhti. Winsch peedereja pee sirsnigeem un pastahwigeem strahdneekeem. Kad Peteris zehlas lai eetu, tad winsch zelâ ari wairs neapstahjàs, kautgan winsch daschreis klupa, bet winsch atkal zehlas un gahja, lihds nebija sasneedsis Jesu to Labo Draugu. Dascheem zilwekeem wajadsigs sewischks gruhdeens, lai wini waretu peezeltees un sahkt meklet Jesu. Loti wajadsigi ir tahdi laudis, kuri schos snaudoschos war sapurinat un dot wineem tahdu gruhdeenu, kursch tos pilnigi uszel us kahjam, ka tee war sahkt paschi staigat Jesum pakal. Kaut wairak muhsu starpâ buhtu tahdu, kuri war modinat dwehseles no grehku meega un west pee Jesus.

Man leekas, ka schi wakara eespaidi gaischi nahza atminâ Andrejam pehz wairakeem gadeem, kahdâ eewehrojamâ rihtâ. Tas notika pee Jerusalemes, Judejas kalnos. Leels lauschu pulks, wairaki tuhkstoschi (Apustulu darbos 2,37) zilweku speedàs zits zaur zitu, lai dsirdetu weenu zilweku runajam. Tas bija Peteris, kursch runaja, bet blakus winam ar preezigu seju stahweja Andrejs. Ja mehs waretu sadsirdet, ko Andrejs domàs runaja tani rihtâ, tad droschi muhsu ausis skanetu wahrdi: „Zik es esmu laimigs, ka tani wakarâ, kad sastapu Jesu, gahju un atwedu ari sawu brahli Peteri pee Jesus.“

Ja Peteris war skaititees scha pulka tehws, tad Andrejs droschi ween ir wina weztehws — tà man kahds sazija, un man leekas, ka Debesu Tehws spreesch tapat.

Muhsu deenàs dauds runà par sabeedribas laboschanu. Agrak arween mehdsa runat par to, kà atstaht leelaku eespaidu us lauschu „masam“. Kristus ewangelijumam wajag satrihzinat wisas sabeedribas un lauschu schkiras, tad tikai zilweze sahks labotees. Pats galwenais tomehr naw lauschu masas, bet atsewischks zilweks. Lai pahrstrahdatu wisu zilwezi, tad jaeesahk ir ar katru atsewischku zilweku. Nemas newaram eedomatees, zik leels kahdreis war buht weena zilweka eespaids. Juhs eespaidojat weenu zilweku, tas to eespaidu isplahta tahlak un tà lihds besgalibai.

Atminees.

Weenigais weids, kà apklaht muhsu grehkus, ir — atsiht winus Kristum.

Wisbehdigakâ leeta pasaulê ir grehks bes nokumschanas.

Grehka eeradums ahtri notrulina apsinas asmeni.

„Ausma.“

Waru silti eeteikt wisai muhsu inteligenzei un jaunajai paaudsei lasit Latwijas Augstskolas teologiskàs fakult. studentu isdotu religisku mehneschrakstu „Ausma.“

Maksà par gadu seschi lati ar peesuhtischanu. Parauga eksemplars 50 sant., ar peesuhtischanu 60 sant.

Ar wiseem pasuhtijumeem war greestees pee Deewigu Rakstu Apgahdes, leelâ Meesneeku eelâ Nr. 4, Rigâ. Pa pastu: Pasta kastite Nr. 679, Rigâ.

W. Fetlers.

Dsihwes apraksti

Tscharlsa Finneja autobiografija.

(Bij. jurists, garigas atmodas apustulis.)

(37. turpinajums)

Par to laiku Z., otrâ meita, ari bij loti noruhpejusés par sawas dwehseles pestischanu. Winu mahte likàs buht ihstàs dwehseles sahpês dehl saweem behrneem deenam naktim. Es apmekleju scho gimeni ikdeenas, reisem wairak reises deenâ. Winu behrni weens pehz otra atgreesàs un mehs ikdeenas gaidijam, ka ari Z. mums stahdisees preekschâ kà laimiga jaunatgreesta. Bet aiz dascheem eemesleem wina kawejàs. Bija skaidrs, ka ta turejàs preti Swehtam Garam. Kahdâ deenâ apmekleju winus, ta atradàs peenemamâ istabâ weena. Es waizaju, kà tai klahjas, un wina atbildeja „Fineja kungs, Deewa Gara darbs pee manis sahk masinatees. Es wairs neesmu sawas dwehseles pestischanas dehl tik noruhpejusés, kà biju.“ Schini brihdi atwehràs durwis un B. kundse eenahza istabâ. Es winai sazijū, ko Z. sazijusi. Tas winu tà satreeza, ka ta sahka skani waidet un nokrita us grihdas. Wina bij nespehziga peezeltees, us zeleem atrodotees wina iszihnija un iswaideja sawas luhgschanas tahdâ weidâ, ka es tuhlit pahrleezinajos, ka Z. atgreesisees. Wina nespehja dauds issazit, bet winas nopuhtas, kungsteschana un asaras leezinaja par winas dwehseles zihninu. Tiko tas bij notizis, Deewa Gars no jauna nolaidàs us Z. Wina nokrita us zeleem un tad tàs zeetâ sirds saluhsa Deewa preekschâ, kà likàs, ta nu bij tikpat laimiga, kà winas mahsa S. B. behrni, dehli un meitas, toreis wisi atgreesàs, isnemot jaunako, kursch toreis wehl bij behrns. Weens no winas dehleem pehz tam sludinaja deewwahrdus dauds gadus.

Starp zitu atminos ari gadijumu ar kahdu jaunawu, kura dsihwoja pilsehtas nomalâ, bet apmekleja muhsu sapulzes pilsehtas zentrâ ik wakarus. Biju sarunajees ar winu wairak reises un pahrleezinajees, ka ta noruhpejusés par sawas dwehseles pestischanu. Es deenu no deenas gaidiju wehsti, ka ta ir pestita, bet wina palika us weetas un likàs slihdam atpakal. Tas mani weda us domam, ka winas mahjas dsihwê wajag buht kautkas nepareisi. Es jautaju, waj winas wezaki ir kristigaji. Wina atbildeja, ka tee peederot pee basnizas. Es tai jautaju, waj tee apmeklê deewwahrda sapulzes. Wina atbildeja. „Ja, swehtdeenàs.“ „Waj juhsu wezaki neapmeklê garigas sapulzes zitos laikos?“ „Ne,“ bij noteiktà atbilde. „Agrak mums bija, bet tagad jau ilgaku laiku naw bijuschas gimenes luhgschanas.“ Sche man nu atklahjàs tuhlit tas peedausischanàs akmins. Es apwaizajos, kad waretu sastapt winas wezakus mahjàs. Ta atbildeja, ka weenumehr, jo tee reti isejot. Jusdams, ka buhtu breesmigi scho leetu atstaht tà, kà wina ir, es nahkoschâ rihtâ apmekleju scho gimeni.

Man likàs, ka schi jaunawa bij winu weenigais behrns, wairak neweena behrna nebij mahjàs. Redseju, ka ta ir garà nospeesta, besduhschiga un tuwu ismisumam. Es sazijū winas mahtei: „Ta Kunga Gars strahdà pee juhsu meitas sirds.“ „Tà,“ wina atbildeja, „bet es Winu nepasihstu.“ Es tai jautaju, waj ta luhds Deewu par sawu meitu? Wina dewa man tahdu atbildi, kas

lika domat, ka ta pawisam nesin, kas tas ir Deewu luhgt par sawu meitu. Es apwaizajos pehz winas wihra. Ta atbildeja, ka winsch ir us lauka pee darba. Es luhdsu, lai winu paluhds mahjâs. Winsch pahrnahza. Kad winsch eenahza, es tam jautaju: „Waj juhs redsat to stahwokli, kahdâ juhsu meita atrodas?“ Winsch atbildeja, ka tas domajot, ka wina juhtotees loti slikti. „Waj juhs esat nomodâ un par winu luhdsat Deewu?“ Wina atbilde rahdija, ja tas kahdreis buhtu bijis atgreesees, tad tas tagad ir noschehlojams atkritejs un tam naw nekahda sakara ar Deewu. „Waj jums ir gimenes luhgschanas?“ es jautaju. „Ne, kungs!“ „Redseet,“ es saziju, „es esmu nowehrojis juhsu meitu weenu deenu pehz otras un redsu, ka ta pahrleezinajusees par atgreeschanâs wajadsibu, bet ta newar panahkt meeru dwehselê. Tam par eemeslu wajag buht kahds eemeslis sche mahjâs. Juhs esat aisslehgusch i debesu walstibu preeksch sawas meitas. Juhs paschi negribat eeeet, nedf atlaujat to sawai meitai. Juhsu netiziba un pasauligs prahts kawè juhsu meitu atgreestees un samaitâs juhsu dwehseli, Tagad jums wajag atgreestees. Es negribu atstaht scho namu, kamehr juhs ar sawu kundsi nebuhsat atgreesusches un nebuhsat isdabujuschi sawai meitai schkehrschlus is zela. Jums wajag uszelt gimenes altari, kas ir nolausits un nodibinat gimenes luhgschanas. Nu, mans dahrgais draugs, waj juhs gribat sche semotees lihds ar mani un kopâ ar sawu seewu eesahkt Deewu luhgt? Un waj juhs gribat apsolitees, ka sahkot no schis deenas juhs ispildisat sawu peenahkumu, uszelseet gimenes altari un nodoseet to Deewam?“ Es biju tik nopeetnis sawâ runâ, ka tee abi eesahka raudat. Mana tiziba bij tik stipra, ka es nebuht neschaubijos, sazidams, ka neatstahschu scho namu, lihds tee buhs atgreesusches un uszehluschi sawu gimenes altari. Es jutu, ka to darbu wajag darit un darit tuhlit. Es nometos zelos un eesahku Deewu luhgt; wini ari nometâs un raudaja sirsnigi grehkus noschehlodami. Es winu weetâ saziju grehku noschehloschanu un mehginaju tos west pee Deewa un winu weetâ uswaret luhgschanâs. Tas bij aiskustinoschs skats. Tee abi saluhsa Deewa preekschâ un atsina sawus grehkus; un pirms mehs peezehlamees, winu meita sanehma swabadibu saprotamâ weidâ. Wina peezehlâs no zeleem lihgsmodamâs eeksch Kristus. Schai pamodinaschanâ daudf luhgschanas tapa paklausitas un daudf garigâ sinâ interesanti skati tapa peedsihwoti.

Sche gribu peeminet ari weenu no saweem personigeem peedsihwojumeem. Kamehr atrados pee Gehla, man weenumehr bij jasludina waj Deews jaluhdf. Man bij eeradums Deewu luhgt skanâ balsi; lai mani nedsirdetu, tad us seena behninos biju isklahjis kahdu bufalo ahdu, us kuras mehdsu luhgt Deewu, kad nebiju aisnemts ar apmeklejumeem waj sludinaschanu. Gehla kungs wairak reises bij mani darijis usmanigu, ja es nedomaschot ari par sawu weselibu, tad es warot pahrstrahdatees un saslimt. Bet luhgschanas Gars bij us mani un es negribeju Winam pretotees; es lahwu Winam walu un islehju sawu dwehseli Deewa preekschâ. Bija nowembris un laiks jau tapa auksts. Es ar br. Gehli bijam apmeklejuschi garigus zihnitajus. Mehs pahrbrauzam un eegahjâm stalli nolikt sirgu. Pehz tam es negahju namâ, bet us stallaugschu, lai sawu nospeesto dwehseli istukschotu ta Kunga preekschâ luhgschanâs. Es luhdsu Deewu, kamehr nasta mani atstahja. Es biju tik noguris, ka nokritu un aismigu. Neatminu, zik ilgi tâ biju gulejis, pamodos, kad br. Gehls kahpa augschâ pa trepem un sauza: „Brahli Finnej, waj esat nomiris?“ Es pamodos un wispirms newareju saprast, kapehz es tur gulu, un newareju atminetees, zik ilgi es tur esmu. Bet to es sinu, ka mans prahts bij meerigs un mana tiziba neschaubiga. Es biju drosch s, ka darbs ees us preekschu.

Es jau saziju, ka es biju ordinets par mahzitaju no presbiterianu draudses. Tas notika pirms presbiterianeeschu sadalischanâs tà sauzamâ wezâ un jaunâ skolâ. Pasihstamâ mahziba par dabigo un moralisko eespehju un nespehju tika mahzita taî apgabalâ kurâ es kalpoju. Man japeemin, ka br. Gehls turejâs zeeti pee mahzibas, ka grehzineeks nespehj paklausit Deewam. Wina sludinatâ mahziba atstahja us laudim eespaidu, ka teem wajag gaidit Deewa nospreesto laiku preeksch sawas atgreeschanâs. Ja tee ir isredseti, tad ihstenâ laikâ tas Gars tos atgreesis: ja tee naw isredseti, tad tee neko newar darit preeksch sawas pestischanas un ari neweens zits teem newar palihoset nahkt pee pestischanas.

(Turpmak wehl)

Stahsti

Semes kungi.

Stahsts par nahkoscheem laikeem no **Ferdinanda Brokes.**
(20. turpinajums.)

„Juhs maldatees, grafa kungs, juhsu mahsa naw nekahdâ turku namâ“, atbildeja Jaseps ar smaidu.

„Deewa dehl, kas nu atkal notizis? Waj juhs ko sinat par winu?“

„Juhsu mahsa ir schinî namâ!“

„Mans kungs, juhs mihlat jokot.“

Preekschkars sakustejâs un Herta isnahza preekschâ. Hasom likâs, itin ka tas redsetu garu; bet drihs brahlis ar mahsu duseja weens otra rokâs.

„Juhs manu mahsu jau otru reisi isglahbat! Kâ lai to jums atmaksajam, ko mums esat laba darijuschi!?“ Haso satwehra Jasepa abas rokas.

„Pastahsteet tatschu, kâ tas wis notika,“ luhdsa Herta. „Drihsi pehz tam, kad juhs pehdejo reisi redseju, mani sauza atpakal us Kreewiju. Kâ jau sinat, rewoluzija tur uswareja un manu brahlenu Rubenu eewehleja par republikas presidentu. Winsch mani eezehla par ahrleetu ministri, tadehl ka es lihdf tam jau biju wadijis propagandu ahrsemês. Tà kâ Kreewijas stahwoklim Konstantinopolê ir loti swariga nosihme, tad mehs itin drihf atzelojâm schurp. Deenu pehz muhsu eeraschanâs sche pee manis atnahza Rubena tehws un dalija lihds par juhsu behdam un mani luhdsa kaut ko darit preeksch juhsu atswabinaschanas. Tà kâ mans brahlens atsazijâs schinî leetâ spert diplomatiskus solus, tad es strahdaju us sawu roku un preezajos, ka wareju jums pakalpot.“

„Tad wezais Isaaks ir presidenta tehws,“ Haso sazija domigs.

„Lihdsiga uguns ir winu abu azis; tikai zaur presidentu ta rada bailes, turpreti zaur wina tehwu — mihlestibu un ustizibu. Tad tas buhs bijis Isaaks, kursch presidenta brauzeenam zelâ stahjas?“

„Waj lasijât par scho atgadijumu? Tas bij religiskâ fanatisma neprahts. Schinî jautajeenâ mehs gan buhsim daschados usskatos,“ Jaseps noteiza gausi.

„Ak,“ issauzâs Herta noruhpejusees, „mehs ais

atkalredsefchanâs preeka aismirsâm juhsu eewainojumu." Asinis tezeja us tepika.

„Herta winu sasees. Atwehlat, ka atnesu apseenamos," sazija Haso, nepeegreesdams wehribu Jasepa wahrdeem.

Jaseps un Herta palika weeni.

„Riht brauksim atpakal us Kreewiju. Herta, es sinu, ka juhs manu mihlestibu atbildat. Waj drihkstu kahdu zeribas starinu lihdsi nemt?"

„Ja," Herta atbildeja kustinata, „to newaru ilgaki apslehpt. Tomehr waru jums sazit tikai scho: „Es par jums luhgschu Deewu, lai juhs atsihtu Jesu par sawu Pestitaju. Ja juhs kahdreis ar mani sastapsatees kâ Jesus mahzeklis, tad gribu jums sekot, kur ween eseet."

Kad winsch skumigs nolaida azis, Herta peezehlâs, peegahja Jasepam, satwehra wina galwu sawâs rokâs un to noskuhpstija us peeres. „Jasep, neaismirstat manus wahrdus, mana sirds nekad nepeederês zitam wihram, kâ jums."

Jaseps nehma winas roku un to speeda pee sawâm luhpam. „Pateizos jums, Herta, bet es bihstos, waj schi tik nebuhs muhsu schkirschanâs us wiseem laikeem."

„Man ir preeziga paredseschana, ka tas tâ nebuhs," sazija Herta, winu zeribas pilna uslukodama.

Pa to laiku Haso bij atgreesees ar apseenameem un Herta wareja apseet Jasepa eewainojumu.

Pehz tam Jaseps peezehlâs un sazija: „Man wehl schowakar ir swariga saruna ar presidentu un tadehl ir jaatwadâs." Brahlis ar mahsu to pawadija lihdsi rateem un tulit pehz tam aisgahja us pastu, lai ar telegramu pasinotu wezakeem par Hertas isglahbschanu. Kad tee pahrnahza mahjâs, einuks ar kahdu wedeju bij jau atwedis Hertas leetas.

Bija jau tumschs, kad Jaseps pahrbrauza suhtneezibâ.

Winsch lika sewi peeteikt presidentam. Leelajâ sahlê, kura bij isklahta Smirnas tepikeem, suhtnis sehdeja atsweltnu krehslâ, kamehr presidents nemeerigs staigaja schurpu turpu. Winsch sazija: „Man schehl, suhtna kungs, ka juhs newarat muhsu pamata noteikumeem peemehrotees; tomehr mehs zeenam juhsu pahrleezibu. Juhs tomehr sapratiseet, ka mums tadehl buhs jaisteek bes juhsu pakalpojumeem. Man leekas, Jasep Aronowitsch, ka tu schim darbam peemehrotu personu esi jau muhsu pawadonibâ lihdspanehmis."

„Tu esi pareisi spreedis," atbildeja Jaseps, „es scho gadijumu jau paredseju, Ruben Isakjewitsch!"

„Es jums pateizos, suhtna kungs," sazija presidents, ar weeglu galwas palozijumu. Suhtnis peezehlâs.

„Man ir pasinots, ka tu pats esi to leetu luhkojis nokahrtot. Taws eewainojums rahda, ka mana paredseschana peepildijusees: bes zihnas neesat istikuschi."

„Un pretneeks palika us zihnas lauka."

„Es gan tureju tewi par gudraku. Tu eewed muhsu leetu breesmâs kahdas tur eemihleschanâs dehl."

„Kahda zilweka laime bij atkariga no schi darba."

„Zilweka laime! Kahda gan tai nosihme pret leetu, kurai mehs kalpojam. Ja tadehl tauta pret mums noskanojas, tad saudejumi ir neaprehkinami. Es mehginaschu leetu nokahrtot."

Winsch lika zaur tahlruni sewi saweenot ar eekschleetu ministri. Kad ministris atbildeja, presidents tam sazija: „Luhdsu, esat tik laipni, laikrakstu redakzijam dot aisrahdijumus, lai tâs neka nerakstu par apschaudischanos Machmud Beja namâ, Bebekâ. Tai leetai waretu rastees politiskâ sinâ nepatihkams isnahkums."

(Turpmak wehl)

Garigais darbs.

Rigâ nodibinajusees „Latwijas Uniwersitates studejoscho atturibas beedriba," kurâ par beedreem war buht ari akademiju audsekni un ziti studejoschee. Beedribas mehrkis — organiset studejoschos zihnai pret alkoholu.

Leelas swehtischanâs Sacimas sapulzes notureja Rigas 4 leelajâs draudsês: Mateus, Golgatas, Agenskalna un Atmodas luhgschanu namos. Eewehrojot garigo panihkschanu un lauschu grimschanu besdeewibâ, weenâ pusê, un pehz pateesibas un dsilaka kristiguma slahpstoschos otrâ pusê, scho sapultschu apmeklétaju skaits bij eewehrojams. Deenâs waditâs sapulzes apmekleja 876 personas no 104 daschadâm draudsem. Nê masak kâ otrtik lauschu apmekleja wakareem ewangelisazijas sapulzês. No pasihstameem atklahtibas darbineekeem bij us programas: W. Fetlers, Dr theol. Seimons, R. Fetlers, J. Kurzits, J. Bormans, H. Redins, J. Dubelsars, K. Schultners, A. Gilbruks, J. Andermans, A. Eglits, M. Schmidts, J. Leepinsch, M. Hirschs, J. Skraba, J. Lahzis, A. Klaupiks, J. Wagars, K. Lasmans, E. A. Kuteinikowa. Bes tam ar ihsakâm leezibam peedalijâs draudschu wezaji un garigi darbineeki: J. Behrsinsch, A. Bugains, J. Semits, K. Strautinsch, J. Tenbergs, J. Fridenbergs, A. Leepinsch u. z. Swehtdeenâ 7. martâ sewischkas atklahschanas sapulzes notureja Atmodas draudse Aleja sahlê, Mateus, Golgatas un Agenskalna draudses sawâs basnizâs. 8. martâ bij kopigas sapulzes no rihta Atmodas namâ, pehpusdeenâ un wakarâ Agenskalnâ; 9. martâ sapulzes bij wisu deenu Mateus basnizâ; treschdeenas rihtâ Golgatâ, pehzpusdeenâ Atmodâ un wakarâ Alejâ; sestdeen, 13. martâ, sapulzes bij Atmodâ un Golgatâ. Notika mahzischanâs, ustaisischanâs, gariga stiprinaschanâs un aisluhgschana par grehzneekeem un neweseleem. Par scho sapultschu saturu lai runâ

Swehtischanâs sapultschu dalibneeku leezibas.

1) Tas Kungs man palihdseja atzelot. Esmu mantojis daudsi swehtibas schinis deenâs; mana sirds ir atkal eedegusees pirmâ mihlestibâ us Jesu, manu Pestitaju. Luhdseet, lai tas Kungs man palihdsi pastahwet un nest daudsi auglus.

2) Slaweju Deewu, ka Winsch mani wadijis dsili jo dsili sawâ schehlastibâ schinis deenâs. Satans gan beeschi grib isleetot meesas prahtu kâ tiltu, lai eekluhtu muhsu sirdis; buhsim modrigi! Mehs esam ar to Kungu miruschi. Gribu buht miris sew un meesas prahtam, gribu dsihwot tikai Jesum. Lai Tas Kungs palihdsi mums mirt ikdeenas pasaulei un meesas prahtam. Aisluhdseet!

3) Atbrauzu no Rumanijas. Luhdsu jau ilgaku laiku pehz swehtibam no ta Kunga; jutos pagurusi garigâ zihnâ. Biju tiziga, un tomehr man arween kaut kas truhka. Peedereju kristigâ draudsê, gahju basnizâ, dariju ari scho to preeksch misiones un tomehr nebiju apmeerinata. Manâ sirdi bija wehleschanâs redset un dsirdet brahli Fetleri. Luhdsu to Kungu peeschkirt man meesigos spehkus — atbraukt us Latwiju, un Deews brihnischkigi klausijis. Nespehju deesgan Deewam pateiktees par tâm dsilâm mahzibam, ko esmu dsirdejusi schinis swehtischanâs sapulzês. Bet wiswairak es slaweju Deewu, ka Winsch man dewis jaunu Swehta Gara spehku. Esmu sanehmusi to, kas man truhka. Deews ir

paklausijis un peepildijis wisas manas wehleschanâs. Zik laimiga es esmu ar Jesu!

4) Ta ir leela Deewa schehlastiba, ka waru buht juhsu widû. Esmu no K r i m u l d a s. Esmu daudz pahrdsihwojusi; Deews tomehr schehligi mani wadijis. Kad man nomira mihlais tehws, biju loti nelaimiga un jutos atstahta. Deews mani atweda Rigâ, te es dabuju eepasihtees ar mihleem brahleem un mahsam. Man ir daschadas kahrdinaschanas un zihnas, dsihwojot weenai starp laudim, kuri Deewu nemihlê, tomehr tas Kungs ir bijis ar mani weenumehr. Wina tehwischkiga gahdiba atweda mani us swehtischanâs sapulzem, kur esmu mantojuse daudz swehtibas. Winam lai ir gods un slawa!

5) Biju nepaklausiga Deewa wahrdam: aisgahju pee netiziga wihra, kursch Deewu saimoja. Mihleju zilweku wairak, nekâ Deewu. Tomehr Deews nelaujas apsmeetees: Ko zilweks sehj, to winsch plauj. Mana gimenes dsihwe nebija laimiga. Tschetrpadsmit gadus es pazeetigi nesu wisas gruhtibas un tagad schis pats wihrs, kura dehl atstahju wisu, mani isdsinis no mahjam ar sescheem maseem behrnineem. Tas Kungs man atnehmis ari azu gaismu, newaru wairs labi redset. Mihlee brahli un mahsas, luhdsat par mani, lai tas Kungs mani apschehlotu un man peedotu wisu, ko esmu nepareisi darijusi. Nespehlejatees ar Deewa pawehlem! Deews nelaujas apsmeetees! — juhs to gaischi redsat pee manis. Kâ es gribetu wehlreis wisu dsihwi greest atpakal, tad gan es paklausitu Deewam un nebuhtu tik nelaimiga, kâ tagad. Nepaklausiba Deewam ir breesmiga leeta; brahli, mahsas, sargajatees no schi grehka!

6) Gribeju braukt us swehtischanâs sapulzem, bet mani mahjas laudis negribeja mani laist, tee sazija: „Ko tu tahds wezs zilweks tur darisi?“ Es saziju: „Laischat ween, es wezs aisbraukschu, bet jauns pahrbraukschu!“ Brahlis Fetlers sazija, lai noleekot wezo sirdi, lai atdodot to Jesum. Es to ari dariju un sanehmu no Jesus jaunu sirdi. Es atbrauzu kâ wezs zilweks ar wezu sirdi; bet aisbraukschu kâ jauneklis, ar jaunu sirdi.

7) Man nebija naudas zela isdewumeem us swehtischanâs sapulzem. Luhdsu Deewu un tizeju. Man peenesa mahjâs naudu ar wisu wajadsigo no tahdas puses, kur nemas negaidiju un sazija: „Brauzi!“ Leelais Deews dsihwo; slawets lai ir wina wahrds!

8) Biju slima, kad lasiju „Kristigâ Wehstnesî“ par swehtischanâs sapulzem. Mans wihrs naw tizigs zilweks. Man bijuschas daudz gruhtibas. Tomehr ar mihlestibu un pazeetibu esmu mehginajusi staigat mana Pestitaja pehdâs. Kad gribeju eet pee kristibas, mans mihlais wihrs sazija: „Kamehr es buhschu dsihws, tas nekad nenotiks!“ Paliku klusu; tikai luhgschanas suhtiju pee Deewa trona. Kahdâ deenâ, pehz ilgaka laika, winsch man prasa: „Waj tu wehl tâs domas par kristibu neesi ismetusi no galwas?“ „Es atbildeju: „Ne, esmu sapratusi, ka tas ir Deewa prahts.“ Pagahja atkal kahds laiks; es zeetu klusu, bet daudz luhdsu Deewu. Kahdâ rihtâ kamehr gulejâm, mans wihrs us mani saka: „Nu, kad tad tu eesi pee tâs kristibas?“ Es domaju, ka mans wihrs pa sapneem murgo un prasiju: „Wihrin, waj tu sapno?“ „Ne, es nesapnoju; esmu nomodâ. Esmu nahzis pee pahrleezibas, ka zilweks newar buht laimigs, ja winsch kahdu leetu no sirds wehlas un to newar dabut. Es negribu ka tu buhtu nelaimiga; tapehz ej un kristees, ja gribi!“ Brihnischkigi; winsch pats aisjuhdsa sirgu un aisweda mani, lai es waretu slehgt deribu ar to Kungu. Mans wihrs stahweja uhdens malâ un raudaja, kad es tiku kristita. Kad winu pehz tam satiku, winsch teiza: „Es nesinu, kas mani attureja. Es gribeju eet un nosist ir tewi, ir to mahzitaju, kas kristija. Tapehz gribeju apreibinatees un isdsehru weselu pusstopu degwihna; bet es paliku skaidru galwu, kâ bijis. Turpreti zitâm reisam man newajadseja ne puskortelischa, lai buhtu pilnigi peedsehrees un isdaritu wisadas mulkibas.“ Us swehtischanâs sapulzem tikt jau nu nebija zeribas, biju gluschi slima. Muhsu draudsê naw atmodas, wiss ir kâ sasalis un ismiris. Tizigee paleek pasaulei lihdsigi; grehks teek aisstahwets un nogludinats. Neskatotees us meesigo slimibu, man tomehr ilgas pamodâs sirdî, ka man wajaga braukt us swehtischanâs sapulzem. Kad par to saziju wihram, winsch atbildeja: „Tew Bibele mahjâs, lasi! Ko tad wehl wajag?“ Atkal pazehlu azis us teem kalneem, no kureem nahk palihdsiba. Pehz kahda laizina wihrs peenahk un saka: „Brauz us swehtischanâs sapulzem!“ Es pateizos debesu Tehwam, noskuhpstiju sawu mihlo wihru un brauzu us Rigu, kaut gan biju slima, ka tikko wareju druszin paeet. Bet slawets Deews! Schinîs sapulzês tikusi dseedinata mana dwehsele un ari meesa. Tagad waru bes jebkahdâm sahpem eet no weenas Rigas malas us otru, kur teek noturetas swehtischanâs sapulzes. Esmu pilnigi dseedinata zaur ta Kunga schehlastibu. Mana dwehsele un meesa slawê to Kungu! Winsch leelas leetas pee manis ir darijis. Brahli un mahsas, aisluhdseet ari par manu mihlo wihru, lai winsch atdotu sawu sirdi un dsihwi Jesum un lai nekahdas nesapraschanâs nebuhtu muhsu starpâ

9) Man leels preeks buht juhsu widû. Deews mani atpestijis no wiseem grehkeem. Esmu mantojis ari Swehtâ Gara kristibu. Pehdejâ laikâ tomehr weenâ otrâ sinâ esmu tizis apschaubits zaur satana wiltibu. Apkahrtejee laudis mani nesaprot, tee saimo un nizina Deewu. Manâ sirdî bija ilgas tikt us swehtischanâs sapulzem. Par tâm lasiju „Kristigâ Wehstnesî“, kuru esmu eemihlejis ta garigâ un swehtigâ satura dehl. Brahlis Fetlers lihds schim man bija swesch, bet schaîs swehtischanâs sapulzês mahzijos winu pasiht un esmu daudz swehtibas mantojis zaur to wahrdu, ko Deewa Gars winam lika runat. Man loti sahp, ka daschi no maneem mihleem peederigeem wehl naw mantojuschi pestischanu. Luhdseet par mani un maneem peederigeem, lai Deews muhs saweenotu sawâ mihlestibâ, lai nebuhtu nesapraschanâs muhsu starpâ un lai ar teem waretu strahdat kopigi preeksch Deewa walstibas isplatischanas.

10) Dsihwoju Leepajas kara ostâ. Deews ari man schinîs deenâs parahdijis daudz schehlastibas. Leepajâ lasiju „Kristigâ Wehstnesî“ par swehtischanâs sapulzem Rigâ, kâ ari par to “kluso stundu ar Deewu“, kura tur bija mineta. Luhdsu Deewu: „Kungs, atlauj man braukt us Rigu un buht tanî klusâ stundâ“. Ilgas pehz swehtischanâs sapulzem tapa arween leelakas. Es wehl sauzu us to Kungu: „Kungs, kaut gan apstahkli teiz, ka tas newar notikt, tomehr tu wari wisu kahrtot, ka tas war gan notikt.“ Mahjâs teizu saweejeem, ka gribu braukt; neweens nepeekriht. Mana mihla laulata draudsene atbild: „Waj tad Rigâ labaks Deews, nekâ Leepajâ. Naw nekahda wajadsiba braukt.“ Mana braukschana naw tik weenkahrscha, kâ dascham no jums. Man wajag dabut daschadas atlaujas, jo sastahwu kara deenestâ. Sahku peeklauwet pee weenâm otrâm durwim un brihnischkigi, — kur ari negreesos, wisur atradu preekschâ atwehrtas durwis. Eebrauzu Rigâ, atnahzu treschdeen us luhgschanas sapulzi Atmodas namâ. Mana sirds preezajâs, kad redseju ta Kunga klahtnibu schaî sapulzê. Grehzneeki nahza preekschâ, issuhdseja grehkus

un luhdsa pehz peedoschanas. Weenaldsigee un atkrituschee draudses lozekli atsina sawas kluhdas, un luhdsa pehz peedoschanas. Wareju tikai preeka asaras raudat un slawet to Kungu, ka Winsch man dewis isdewibu — buht kopâ ar daudseem brahleem un mahsam un swehtitees tam Kungam. Deews redſ katra ilgas un wehleschanâs un tâs peepilda. Slawets lai ir Wina wahrds!

11) Strahdaju kahdâ weikalâ un tur man lika preekschâ wajadsibas melus runat. Saziju, ka es pat masakos melus nepeelaidischu sawâ dsihwê. Domaju, ka tagad man buhs japasaudê weeta; tomehr tas nenotika. Bez tam Deews brihnischkigi wadija, ka negaidot peesuhtija weetneeku un ari wajadsigos lihdseklus, un dabuju atlauju braukt uſ swehtischanâs sapulzem. Deews ir ustizigs, ja tikai mehs pareisu stahwokli eenemam pret Deewu un Wina swehto wahrdu.

Brahlis, kursch strahdâ kâ ewangelists, man atstahstija sekoscho gadijumu sakarâ ar Atmodas dseesmam: „Ewangeliseju Wentspils apkahrtnê; tur man isnahza pa nakti palikt kahdâ dselszelneeka namâ. Schi nama ihpaschneeka meita kahdâ wakarâ gehrbâs, lai eetu ar sawâm draudsenem uſ masku balli. Tâs preezajâs par saweem skaisteem kostimeem un issazija zeribu, ka buhschot leela peekrischana. Es saziju: „Pirms juhs ejat, atlaujat man nodseedat weenu dseesminu." „Labi, dseedat!" wina atbildeja. Es dseedaju no Atmodas dseesmam pirmo dseesminu: „Waj tu sawu Pestitaju pasihsti . . ." Pehz minetâs dseesminas jaunawa panehma sawu masku balles kostimu padusê un aisgahja. Bet pehz kahdas stundas ta atnahza atpakal. Jautaju, kas notizis? Wina atbildeja: „Es steidsos pee beedrenem, lai eetu uſ balli; bet man sekoja pehdejâs pantinas dseesmas wahrdi: ‚*Noleez grehkeem aptraipitâs drehbes nost!* Grehzneek, topi zaur asinim schkihsts' u. t. t. Newareju eet tahlak. Man tapa gaischs, ka tas naw Deewa zelsch, pa kuru eju un es greesos atpakal uſ mahjam. Lai Deews dod, ka wehl daudseem Atmodas dseesmas buhtu par swehtibu, tapat kâ schai jaunawai! M. J. R.

Baptistu Swehtigas Kopdarbibas Apspreede 11. un 12. martâ sch. g. Rigâ bij labi apmekleta. Winâ dalibu nehma 883 personas, no kurâm **59 draudschu pilnwaroti** suhtni **no 31 baptistu draudses**, t. i. apmehram puse no tâm draudsem, kuras parasti nem dalibu baptistu konferenzês (kongresos). Pahrrunats un apspreests tapa, kâ wislabaki baptistu draudses wareitu weikt sawus no Deewa usliktos usdewumus un peenahkumus, un kâ nowehrst tos kaweklus, kas trauzê winu ispildischanu. Resoluzijas peenehma ar leelu weenprahtibu.

Baptistu behrni atswabinati no dejoschanas skolâs. Laikrakstâ „Сегодня" lasam sekoscho pasinojumu: „Pasihstamais baptistu sludinatajs Fetlers greesâs pee Rigas pilsehtas skolu nodalas ar luhgumu: Atswabinat skolneekus baptistu behrnus no dejoschanas stundam pilsehtas skolâs. Pilsehtas skolu nodala weenâ no sawâm pehdejâm sehdem nolehma Fetlera luhgumu eewehrot un uſ preekschu baptistus=skolneekus atswabinat no dejas stundu apmekleschanas. — Dejoschana top mahzita pilsehtas pamata skolu wezakâs klasês un widus skolâs.

Bibeles un Misiones skolas sinas. Ar 1926. gada jaungadu no jauna usnemti Bibeles skolâ 12 audsekni. Gimenes apstahklu dehl isstahjuschees brahli: *R. Elksne un K. Audrinsch.* Audsekni un audseknes energiski mahzas un nodarbojas ari praktiski garigâ darbâ. Leeldeenas swehtku laikâ tee ewangelisazijas noluhkâ apmeklê tuwakos un atstahtakos Latwijas apwidus.

„Muhsu laiku basniza, tiziba un sektes." Rigâ, I. Gildes sahlê, sch. g. 22. martâ bij disputs par augschejo tematu starp daschadu wirseenu preekschstahwjeem. Sozialdemokratu jeb ateistu weedokli aisstahweja Saeimas deputats Dehtens. Prof. Kundsinsch refereja par religijas etiku. Doz. Janeks zentâs eeteikt paganu religiju — budismu. Skolotajs Dahwis runaja, kâ basnizas preekschstahwis un usswehra tizibas nepeezeeschamibu dsihwê. Mahz. W. Fetlers noskaidroja eemeslus, kapehz no leelajâm basnizam atdalijuschees pateesibas uguni meklejoschee zilweki. Rakstneeks Wiktors Eglits, neapmeerinats ar muhschigo leelo kristigajuma Deewu, sawâ referatâ puhlejâs parahdit wajadsibu radit Latwijai ihpaschu nazionalu deewu. Saeimas deputats Eliass, ari sozialdemokrats=deewleedsis, eewadija referateem sekojoschas debates. Peeteizâs kahdi 17 runataji. Lai gan katram dewa tikai 5 min. laika, tomehr disputs eeilga no ½8 wak.—½2 nakti. Sahle bij publikas pahrpildita. Plaschaku aprakstu pasneegsim nahkoschâ numurâ. M.

Mahz. W. Fetlera usaizinajums tizigeem brahleem un mahsam Latwijâ.

Tâ ka misiones darbs Latwijâ paplaschinajas un wajadsibas top arween leelakas, man leekas, ka nebuhtu par daudſ, ja Latwijas brahli un mahsas paschi usturetu muhsu Misiones un Bibeles skolu. Esmu eemihlejis brahlus=audseknus, tapehz ka wini gluschi ir swehtijuschees tam Kungam. Es wehletos, ka juhs weenmehr paturetu winus sawâs aisluhgschanâs un pabalstitu winus ari materialâ sinâ. — Kad pirmo reisi atrados Atmodas speestuwê, tai deenâ, kad tur bijam nogahjuschi, lai kopigi luhgtu to Kungu par scho drukatawas darbu, un kad es stahweju tur uſ leelâs maschinas un peesauzu ta Kunga wahrdu, lai Winsch swehtitu scho darbu, tad man nahza prahtâ domas: Nodibinat wispasaules traktatu beedribu, lai no schâs Atmodas speestuwes iseetu ewangelijs pa wisu pasauli ne tikai desmitâs, bet simtâs walodâs: lai laudis atgreestos Kinâ, Japanâ, Indijâ, Afrikâ, Australijâ, tahlajos seemelos un wisâs pasaules malâs.

„Ejta pa wisu pasauli un darat par mahzekleem wisus laudis!" Schi Jesus pawehle kâ kahds swans swana manâ sirdî un es gribetu, kaut waretu sewi sadalit tuhkstosch gabalinos, lai waretu ewangeliset wisâ pasaulê. Es newaru dsihwot, ja es nemantoju dwehseles preeksch Kristus. Muhsu ahrsemes brahli mums daudſ palihdſ schini darbâ, bet mums pascheem ari wajaga ko darit. Ja tu newari zitadi pabalstit Latwijas misiones darbu, tad pabalsti to ar sawâm luhgschanam. Tew warbuht nekas naw, bet Deewam ir wiss. Kâ ween wareet, brahli, mahsas, strahdajeet lihdſ, lai waretu ewangeliset muhsu mihlo dsimteni: Widsemi, Kursemi un ari tumscho Latgali!

Swehtdeenas skola

Nodalas waditajs: H. Redins

Kà war kluht pateesi leels?

18. aprili. Lekz.: Luk. 22, 24—30; Mat. 20, 20—28; Sl. t.: Luk. 22, 27.

Ir ļaudis, kuri slimo ar leeluma eedomibu — un tura sewi waj nu par wisgudrakeem waj wislabakeem pasaulē. Wariseji. Ir ari ļaudis, kuri grib buht leeli — un tadehl ir waj nu atturigi, uspuhtigi, waj gehrbjas un krahsojas pehz wisjaunakàm un pahrspihletakàm modem. Ziti atkal mehgina zaur lischkeschanu, meloschanu un leeleem solijumeem eetikt tur, kur war dabut labi daudsi zitu lauschu pelnitas naudas un tad brammanigi un isschkehrdigi usweestees. No tahdàm leetam Sw. Gars beedina (1. Jahna 2, 15—17). Ziti atkal grib buht leeli zaur skopulibu un bagatibu (Luk. 6, 24—25; Jek. 5, 1—3); ziti zaur zilwezigu domaschanu un grahmatu lasischanu (1. Kor. 1, 19—21) — Ari Jesus mahzekļos pirms winu jaunpeedsimschanas bij goda un waras kahre. Kad tee dehļ augstàm weetam un ehrtas dsihwes sawâ starpâ bij deesgan bahruschees, daschi no teem teeschi Jesum tahdas peeprasija. Tad Pestitajs tos pamahzija, ka Wina walstibâ: 1) Buhs leels tas, kas sche bijis masś, t. i. pasemigs, kas sewi tureja neezigu, bet Deewu par wisaugsto un wiswarenu; 2) Buhs pirmais tas, kas bij ar meeru sche buht pehdejais — t. i. neeewehrots un pat nizinats pateesibas labad; 3) Augsts buhs tas, kas sche labprahtigi bija sems — strahdaja daudsi, ispildija gruhtus usdewumus un negaidija slawas; 4) Pee galda sehdès tas, kas sche labprahti kalpoja garigâ un laizigâ sinâ un nemekleja ehrtibas; 5) Walstibu eeguhs tas, kursch sche buhs zihnijees pret kahrdinaschanam, grehkeem un pasauligàm paraschàm; 6) Waldis tas, kas sche Jesus labad buhs pazeetis netaisnibu un pahrestibu pee meesas un gara; 7) Godibâ spihdès tas, kas sche pateesibas labad buhs noneewats. — Tomehr atsewischkas goda weetas un ar teem saweenotus usdewumus isdalis pats Deews. — Lai nemam par pasemibas, pazeeschanas un kalposchanas paraugu paschu Pestitaku Jesu Kristu.

Kristus mahzekļu gahjums.

25. aprili. Lekzija: Mat. 10, 16—39. Sl. t.: Mat. 16, 24.

Jesus isredseja un isaizinaja sew mahzekļus, lai tee wee Wina mahzitos swehtu dsihwi, labu darit un pateesibu sludinat. Tadehl ka laudis grehzigi, swehta dsihwe teem buhs neparasta: tee mihl darit nepareisibas un ļaunu un tadehl nesapratis wehrtet labus darbus un tos apsehaubis; tee eeradusch klausitees skanus melus un tadehl buhs ustraukti par nemoderneem laudim, kuri runàs pateesibu. Ar tahdu gahjumu Jesus eewasihstina sawus mahzekļus jau eepreeksch. Muhsu lekzijâ mahzamees, ka:

I. Kristus mahzekļu peenahkums — sludinat pateesibu (27—33), kuru tee weentulàs, klusàs weetàs sanehmuschi no Jesus. Nebaiditees no draudeem un usbrukumeem pateesibas dehļ. Swirbuli ir masi un mati leekas mas wehrtigi; ja tee Deewam sinami, tad jo wairak Kristus wehstneschi. Jesus leezneekeem leela alga; turpreti Wina aisleedsejeem — atstumschana.

II. Kristus mahzekļu klahtniba rada nesaskaņas, nemeeru (34—36). Kur gaismа eespihd, tur tumsiba ar winas kustoneem jaiswahkas; pehdejeem taur to neehrtibas, kuras tee ari leek manit. Daschi ilggulétaji mihl logus deenas laikâ turet slehgeem aiswehrtus, kad tos no ahreenes kahds attwer, tad ļaunojas. Grehka mihletajs nemihl redset taisnu dsihwi, dsirdet pateesibu un netaisnibas usrahdischanu, tadehl waj Kristus pateesibas aisstahwjus.

III. Kristus mahzibas klausitajeem janoschkiras (37—39): 1) Mihlet Jesu waj zilwekus. 2) Pateesibu waj melus. 3) Zeeschanas un muhschigu dsihwoschanu waj atkal laizigu ehrtibu un muhschigu pasuschanu.

IV. Kristus mahzekļus eenihdès (21—26): 1) Tos lamàs (25. p.) un par teem ļaunu runàs (Mat. 5, 10—11); tà darija ari Jesum (24—25). 2) Tos eenihdès brahli, wezaki, behrni un wisi neatgreeschees no grehkeem. Peenahkums: pastahwet tizibâ un pahrzeltees us zitu dsihwes weetu. Tà tas turpinasees lihdsi Kristus atnahkschanai.

V. Kristus mahzekļus wedis preeksch zilwekuteesam (16—20): a) laizigàm, garigàm un administratiwàm teesam; b) tos schautis (sitis) pat basnizàs; c) jabuht gudreem un beswiltigeem; d) Deewa Gars dos aisbildinaschanàs wahrdus. — Ari muhsu peenahkums — Jesu apleezinat dsihwè, wahrdeem, darbeem. Naw jabihstas pretestibu. Alga leela.

Kristus tizigee — pasaules gaischums.

2. maijâ. Lekzija: Mat. 5, 13—20; Daw. ds. 1. Sl. t. Mat. 5, 14.

Pasaule sahkumâ bij tumscha, pirms Deews winâ dewa gaismu. Grehzigu zilweku sirdis ir garigi tumschas. Schahdu sirschu ihpaschneeki, ja nedsenas pehz gaismas, sawâ laikâ teek no Deewa atmesti un nodoti pelnitam sodam, 13. p. Tas Kungs Jesus zaur saweem wahrdeem aisrahda us:

I. Sewi kà gaismas paraugu, 17—20: Kursch grib eja ispildit un ari ispildija wisu, kas par Winu bij Mosus un praweeschu grahmatàs papreekschisludinats (Luk. 24, 44). Tà kà Kristus nobeidsa bauslibas laikmetu (Luk. 16, 16; Rom. 10, 4; Gal. 3, 19) un mums dewa jaunus bauschlus (Jahna 13, 34; 15, 12; 1. Jahna 3, 23; Mat. 5, 21—48; 7, 12), tad Winsch ari pawehl, ka mums schee, pat wismasakee, bauschli ir jaispilda (19. p.) un tà jateek pee labakas taisnibas, nekâ wareja tikt zaur wezàs deribas bauschleem (20. p.).

II. Tizigo gaismai jabuht redsamai, 14—15: Tizigu swehtà dsihwe nedrihkst buht apslehpta, bet tai jabuht redsamai kà leezibai par Jesu gan gimenè (us luktura), gan sabeedribâ, walsti (kalnâ). Naw eeteikta klosteru dsihwe, waj neweenam nesinams kristigums.

III. Gaismas (swehtas dsihwes) panahkums, Daw. ds. 1, 3; Mat. 5, 16: a) Tizigais ir pilns garigas dsihwibas (salsch); b) tam ir ihstenâ laikâ wajadsigee labee darbi un wahrdi (augli sawâ laikâ); c) jo tas pastahwigi bauda is Deewa wahrda gudribu, eepreezu, spehku (pee uhdens upem); d) ļaudis to reds un ari eesahk Deewu pagodinat ar dsihwi un leezibu.

IV. Beedinajums tumsibu mihlejoscheem Daw ds. 1, 4—6. Deews ir wisas gaismas Awots un ari weenigais wehrtibas Dewejs zilweka dsihwei. Kas dsihwo bes Deewa, t. ir besdeewigs, tas ir newehrtigs preeksch Deewa un zilwezes, kà pelus. Tas ir ari weegls kà pelus, kas eet pehz katra mahzibas wehja; un pehdigi aiseet pasuschanâ, jo besdeewigee nepastahwès sodâ (5. p.). Ari schewat semes wirsû tas ilgi newar palikt apslehpts taisnu draudsè; tas atklahjàs un to isslehds, waj tas pats tur juhtas tik neehrti, ka aiseet. Deews pasihst taisnâ un besdeewigâ zeļus.

V. Kà tikt par pasaules gaischumu? Daw. ds 1, 1—2: a) sargatees no sarunam, kas nepagodina Deewu; b) atturetees no grehzineeku darischanam; c) neapmeklet mehditaju sehdekļus (kinischus, teatrus u. z.); d) mihlet Deewa wahrdu, t. i. to lasit ikdeenas; e) eedsilinatees Deewa wahrda atsihschanâ, un par to, kà par galweno, pahrdomat.

Deews ir leels!

9. maijâ. Lekzija: Daw. ds. 104, 1—25. Sl. t.: Daw. ds. 19, 2.

Deewa radiba ir wiskaistakâ un wispusigakâ bilschu grahmata. Wiss winâ runâ gaischu walodu — par winas Raditaju, apgahdataju un usturetaju; un par scha Raditaja gudribu, wisspehzibu un mihlestibu. Ne katrs prot scho grahmatu lasit; lai to waretu, tad wajag pascham Deewam zaur sawu Garu atwehrt zilweka gara azis. Dawids bij mantojis Swehtu Garu un tadehļ lasija scho radibas jeb dabas grahmatu un no lasità, ari mums ko padala lihdsi. Tas saka, ka Deews ir leels:

1. Winsch mahjo nepeeeetamâ augstibâ un godibâ 1 p.
2. Winsch radijis gaismu un tajâ eetehrpees, 2 p.
3. Winsch radijis uhdenus augschâ (1 Mos, 1, 6—7; 7, 10—12; Daw. 148, 4), isplahtijumu, mahkonus sem ta, un uhdenus wirs semes (2—3),
4. Winsch dibinajis semi us droscha pamata (4 p.; Ijaba 38, 4—6), kursch naw zilweka azim saredsams (Ijaba 26, 7).
5. Deews darijis juhru (Ijaba 38, 8—11); ar to apsedsis semes semakàs weetas (6 p.) un reis pat ari augstakos kalnu galus (6—7 p.; 1 Mos 7, 19—21). Pehz tam tai nolikts robeschas (9 p; Ijaba 38, 11). Zaur leetu un awoteem ari ar uhdeni neapsegtàs weetas semes wirsû top daritas augligas (10 p.; 13—14; Ijaba 38, 25—28), ka tàs isdod sahli, pukes, kokus u. t. t. (1 Mos. 1, 11—13).
6. Augstee kalni, semâs eelejas un auglees lihdsenumi zaur sawu daschadibu un dischenumu runâ par Deewu un rada zilwekos apbrihnoschanu.
7. Winsch darijis sauli, mehnesi un swaigsnes (1 Mos. 1, 14—19).
8. Ari wehji kalpo Deewam un zilwekeem (buhras, dsirnawas); un uguns leesmas (suta spehks, elektriba) 4 p.
9. Deewu pagodina ari swehri, lopini, putnini, siwis (11—12; 17—18; 21; 25). Peewedeet peemehrus; to dara ari zilweki (23 p.) un engeli (Daw. 103, 20—22). Tas jadara ari mums; bet kâ?

Sinatne un tiziba

Braiena pehdejâ runa.

Wiljams Braiens — Fundamentalistu preekschstahwis „pehrtiku prahwâ“ (Amerikâ).
(2. turpinajums.)

Darwina dehls par sawu tehwu.

Nemsim par peemehru paschu Darwinu. Winsch sawu dsihwi eesahka kâ kristigs zilweks. Is biografijas, kuru usrakstijis wina dehls, Franzis Darwins, sinam, ka winsch isturejâs pret religiju sawas dsihwes daschados laikmetos. „Manâ jaunibas laikâ,“ tâ Darwins saka, „es ne druszin neschaubijos par katra wahrda burtisko pateesibu Bibelê; nereti mani isjokoja, kad es peewedu Bibeles pantinas kâ neapgahschamu autoritati moralifkos jautajeenos. Kad es sakrahju faktus preeksch sawas grahmatas „Sugu iszelschanâs“, mana tiziba Bibelei bija stipra.“ Warbuht, juhs brihnisatees, kad dabuseet sinat, ka Darwins Kembridschâ pat trihs gadus sagatawojâs us mahzitaja amatu.

Tahds bij Darwins, kamehr tas nebij padewees tâs mahzibas eespaidam, kura mahza, ka zilweks attihstijees no dsihwneekeem. Winsch saka: „No ta laika sahkot mana pahrleeziba, kaut ari pakahpeniski, sahka schaubitees un palika wahjaka.“ Winâ radâs ari schaubas, waj war ustizetees zilweka prahtam, kursch tagad usstahda tahdu leelu teoriju, ja schis prahts attihstijees no tik masa prahta, kahds ir semakeem dsihwneekeem? Winsch saka: „Neesmu apnehmees schos tumschos problemus apgaismot. Wisu leetu eesahkuma noslehpums ir mums neatrisinams, un tadehl es apmeerinos buht agnostikis.“ Pehz tam, tuwu sawas dsihwes beigam, Darwins rakstu kahda wehstulê: „Man loti mas walas; bes tam esmu wezs un wahjsch un nenemos atbildet us juhsu jautajeeneem, jo us teem ari nebuht n a w e e s p e h j a m s a t b i l d e t. Sinatne neko nesin darit ar Kristu... Kas sihmejas us mani, es netizu, ka Deews buhtu atklahjees zilwezei. Kas sihmejas us nahkoschu dsihwi, tad lai katrs zilweks pats sin, kâ tas teek galaws schai warbuhtibu haosâ.“ Atmesdams Bibeli kâ Deewa atklahschanos zilwezei, winsch bij atmetis ari Bibeles mahzibu par Deewu un Kristu.

Eewehrojama ir ari wina atsazischanâs — issazit kahdas domas par aiskapa dsihwi. Zaur scho Darwina, kâ tiziga, atkrischanu, redsam, zik isnihzinamu eespaidu ewoluzijas teorija darijusi us sawu eewehrojamako isskaidrotaju. Ta winu atschkihra no tizibas us personigu Deewu un kristigumu, eegruhda beszeribas agnostizismâ.

It sewischki es apstahjos pee kahda Darwina teikuma, kursch met gaismu us wina pakahpenisko krischanu: „Waj war zilweka prahtam ustizet tahdus leelus slehgumus (spreedumus), ja schis prahts attihstijees no semakeem dsihwneekeem?“ Redseet, tas ir tâ: Winsch pats nospeesch zilweku lejâ, lihds semako dsihwneeku lihmenim, un winu tur ismehrijis ar dsihwneeka rupjo mehru, pehz kam tas jauta: „Waj no schahda nejehdsiga zilweka prahta war sagaidit kautzik pareisu spreedumu par Deewu, nemirstibu un pasaules iszelschanos un zilweku radischanu?“ Tâ tad ari wina pascha prahtoschanam un spreedumeem par schim leetam newar tizet. Kad nu Darwins pats schaubas par sawu spehju — pareisi spreest, un lihds ar to apschauba sawu teoriju, tad ir negodigi wina apschaubito mahzibu nosaukt par sinatni un to kâ tahdu mahzit behrneem — spreest nespehjigeem. Schis teorijas mahzischana ir tihschprahtiga lauschu maldinaschana, lai isnihzinatu winu tizibu us jau neskaitamas reises par pateesibu peerahditâm leetam.

Waj pehz wisa ta ar sazit klahtesoscheem, ka ewoluzijas teorija naw isgudrota ar noluhku, lai ta ispostitu laudim tizibu us jau peerahditâm pateesibam? Waj godigs zilweks mas drihkst noslehpt no saweem skolneekeem ewoluzijas teorijas postoscho eespaidu — pat us paschu Darwinu? Un waj tas naw sawadi, ka ewoluzijas sludinataji nekad nesaka, ka Darwins, tizedams ewoluzijai, pasaudejis tizibu us Deewu? Schis walsts behrnu wezakeem ir leels eemesls baiditees no ewoluzijas eespaida us winu behrneem! Tizeschana ewoluzijai winas peenehmejeem nedod neko, kas buhtu wehrtibâ lihdsigs winu tizibai us Deewu, palauschanai us Deewa wahrdu un tizeschanai Kristus deewischkai dabai. Ewoluzijas peenemschana peespeesch netizet Bibelê aprakstitâm leetam un atdod, weenu pehz otras, wisas dsihwibu nesoschas kristigas tizibas pateesibas. Ewoluzijas tizetaji beids Deewu luhgt... un saite, kura tos saweenoja ar debesu Tehwu, ir pahrrauta.

Netizigâ atsihschanâs.

Gribu jums peewest Romensa, pasihstama biologa, aisgrahbjoschu atsihschanos. Daschi winu nosauz par Darwina preekschtezi, kursch, tapat kâ Darwins, tapa netizigs zaur tizeschanu ewoluzijas teorijai. Diwdesmit peezu gadu laikâ Winsch nekad nebij Deewu luhdsis. Sawâ grahmatâ: „Teisma*) mahzibas pareisa ispehtischana“ winsch raksta:

„Esmu tahlu no ta, lai peekristu teem, kuri apstiprina, ka neskaidrâ jaunâ tiziba (modernisms) esot wehlamâ weetneeze aisejoschai wezai tizibai. Nekaunos apleezinat, ka ar scho jauno tizibu, faktiski Deewa atmeschanu, wisums pasaudeja preeksch manis sawu skaistumu. Lai gan tagad sewischki spehzigi man isleekas wahrdi „strahdajeet, kamehr deena“, salihdsinot tos ar breesmas pasludinajoscheem wahrdeem „nakts nahk, kad neweens wairs newarês strahdat“, tomehr manâm gara azim preekschâ stahdas mana gaischâ, skaistâ un laimigâ agrakâ tizibas apleeziba kâ pretstats manai tagadejai kailai un tumschai buhtibai. Scho eedomajotees newaru nesajust leelas eekschkigas sahpes.

Waj waram pahrmest Tenesi walsti dsihwodameem tehweem un mahtem, ka tee wehlas pasargat sawus behrnus no tahdas breesmigas tragedijas, kahda atklahjas nupat sazitos wahrdos?

Kas apgrehzina weenu no scheem wismasakeem...

Tas, kursch runajis tâ, kâ neweens zits zilweks, apraksta noseegschanos pret behrneem tâ: „Bes tam nebuhs, ka apgrehzibas nonahk, bet wai tam, zaur ko tâs nahk! Tam buhtu labaki, ka tam dsirnu akmeni peekahrtu pee kakla un to eemestu juhrâ, nekâ tas weenu no scheem masajeem apgrehzinatu“ (Luk. 17, 1. 2). Kristus nebuht nesabeesejas krahsas. Kas gan spehj nowehrtet behrna dsihwibu, kuram mahte dewusi sawu dsihwibu, un preeksch kura tehws strahdajis un puhlejees? Kâ preeksch pascha behrna, tâ ari preeksch wina wezakeem un wisas pasaules no leela swara ir tas, kahda buhs behrna turpmakâ dsihwe. Atsihmesim, ka behrna apgrehzinaschanas sekas mehs waram nowehrot tikai tai dsihwes dalâ, kuru winsch pawada scheit wirs semes, bet mehs nespehjam noteikt, kahdas schis sekas buhs tai besgaligâ dsihwê, no kuras muhsu seme ir tikai masa dalina. Dwehsele ir nemirstiga, un religija ir darischana ar dwehseli; ewoluzijas hipotese isrot religijas pamatus, un tahdâ kahrtâ kaitê dwehselei.

(Turpmak wehl.)

*) Teisms — mahziba, kura atsihst Deewu wispahrigi, bet Wina parahdischanâs eeksch Kristus.

„Lai wisi ir weens" — Jahn. 17 : 21.

Italijâ, us waldibas rihkojumu, slehgtas 1000 dejas sahles. Dekrets nosauzis balles par samaitaschanas weetam.

Saweenotâs Walstis, Jaunorleanâ, radees jauns paganisms—„ewrekisti", ar peekritejeem no baltajeem un negereem, protestanteem, ebrejeem un katoleem. Wezo religiju un swehto weetâ, kâ ari jaunlaiku pagodinato Darwina, Schtrausa, Marksa u z. weetâ, kuri neesot peemehroti tagadnes dsihwei, un par daudsi nesaprotami, iswehlets jauns „deews" — Korkas pilsehtas miruschais mers pilsehtas galwa Suinejs, kursch kâ Irijas rewoluzionars miris bada nahwê Londonas zeetumâ. Kahds Jaunorleanas schurnalists Dublinâ, Irijâ, krahj materialus Suineja biografijai, kura buhschot ewrekistu ewangelijs. Ewrekisteem septito dalu sawas mantas un pelnas jaatdod winu basnizai. Jauno tizibu domajot isstudinat Leelajâ peektdeenâ. Dsird, ka ari Latwijâ bej Deewa dsihwojoschee esot apnikuschi ar teem pascheem wezeem grehkeem ween un, baidotees tuwotees dsihwam Deewam, kursch prasa swehtu dsihwi— gribot sahkt godat kahdus tur elkus no paganu laikeem, kuri neprasot sargaschanos no grehkeem un tikumigu un swehtu dsihwi.

Afrikâ pawisam ir 130 milj. eedsihwotaju, no kureem 80 milj. paganu un 40 milj. muhamedanu. No teem 10 milj. kristigeem apmehram 7 milj. peeder abesineeschu, koptu un katolu basnizam. Katoli apsahka sawu darbu schinî semes dalâ jau 15. gadu simteni. Protestanti tur eesahka darbibu pahris gadu simtenus wehlak. 1737. gadâ us Indijas misionaru Zigenbalga un Plutschau'a eerosinajumu Behmeeschu Brahlu Misione issuhtija turpu pirmo misionaru Georgu Schmidtu.

Wahzu Baseles, Berlines, Leipzigas, Beteles u. z. Misiones Beedribam no anglu waldibas atkal atlauts— turpinat un attihstit misiones darbu Afrikas selta peekrastê, Afrikas deenwidus kolonijâs un Kamerunâ.

Madagaskarâ ir 3 un pus milj. eedsihwotaju, no kureem pus miljons ir kristigu. Tâ tad katrs septitajs zilweks tur ir kristigs. Londonas un Norwegu Misiones beedribas tur darijuschas leelu darbu. Tureenes bijuschâ kehnineene ari bij kristigaja. Kamehr frantschu waldiba pahrnehmusi salu, dauds darits scha misiones darba eerobeschoschanai.

Kinas Eekschsemes Misiones beedribai ir patlaban ap 2000 leelakas un masakas misiones stazijas, no kurâm wairakas deesgan gruhti aissneedsamâs weetâs. Winas rihzibâ atrodas 2000 labprahtigi un 1500 algoti darbineeki is weetejeem laudim. Winai ir 500 skolas 12 slimnizas un 90 apteekas. Winas kristito lozeklu buhs apmehram 100,000 zilweku.

Amerikas Ahrsemju Misiones beedribam patlaban ir 28, 000 misionari nekristitu lauschu semês; schee apkalpo 2 un pus milj. peeauguschus draudses lozeklus. 36, 610 swehdeenas skolâs mahzas 2 milj. behrnu. 703 slimnizâs un 1234 apteekâs ik gadus usnem pahri par 3 milj. slimneeku.

Pretkristiga Jaunu Wihreeschu Beedriba Kinâ, kura patlaban tur strahdâ energiski, neilgi atpakal isdewusi grahmatu ar sekoschu saturu: Treschâ nodalâ sem wirsrakста „Kristigums Kinâ" ir stahstits, ka kristigums stahwot kapitalisma rihzibâ un esot wainigs, ka Kinai bijuschi japeeнem dauds paseminajoschi nolihgumi. — Zeturtâ nodalâ sazits, ka modernais kristigums esot zaur un zauri kapitalistigs. — Peektâ nodalâ us jautajumu "Kas ir Jesus?" top atbildets: "Kahda romeeschu wirsneeka ahrlaulibas behrns, dumpineeks un krahpneeks." Us jautajumu „Kas ir Bibele?" rakstitajs atbild: „Muhku un keisaru kopigs sazerejums, lai winu intreses aisstahwetu. Tikai wehlak Tolstojs esot gribejis kristigumam peedot idealaku isskatu. Bet tas sahkuma Jesus esot schaursirdigs, paschlabuma mekletajs, wiltigs un atreebigs." — Schahda welnischka naida usleesmojums daschâ sinâ naw ari slikta sihme: Kad wezâ Roma manija, ka kristigums tikumiskâ sinâ ir par winu spehzigaks, tad ta sahka ispaust lihdsigus melus. Kâ redsams, austrumu milsis ir eewainots zaur ta Gara sobinu.

Zilweku upuri Indijâ. Is Kalkutas sino, ka tur neilgi atpakal kahda jaunawa tapusi upureta indeeschu deeweetei Kali. Tai paschâ laikâ schis deeweetes templa preekschâ tapis islikts kahds behrns badam un aukstumam par upuri. Scho diwkahrtigo noseegumu isdarija ar noluhku — deeweeti Kali eeintereset kahda eewehrojama indeescha isdseedinaschanai. Scha wihra gimene bijusi pahrleezinata, ka tikai zaur zilweku upuri winsch waretu weselibu atdabut. Anglu teesa nospreeda jaunawas tehwam un wina diwi dehleem, kuri bij palihdsejuschi jaunawu breesmigâ kahrtâ nonahwet — nahwes sodu; un indeeschu radeem, kuri bij lihdssinataji schahdam noseegumam — issuhtischanu us dsihwes laiku.

Spitaligee Indijâ, pehz pehdejâs lauschu skaitischanas, ir 109.094; schis skaits tomehr leekas buht nepilnigs, jo winu seeweetes gruhti dabujamas pee kontroles. Misiones ahrsti dara wisu eespehjamo, lai scho slimibu apkarotu un mirschanas gadijumus pamasinatu. Kahdam misionaram wina spitaligo patwersmê isdewâs, pateizotees ruhpigai kopschanai, mirschanas gadijumus no 25% pamasinat us 1 1/4 prozentem.